

APRÓFALVA ÓVODA VÁRVÖLGY PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

Készítette: Borbélyné Németh Zsuzsanna igazgató,
az Aprófalva Óvoda Várvölgy Nevelőtestületének bevonásával

8316. Várvölgy, Kossuth Lajos u. 86

Hatályos: 2024.

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Az intézmény jellemző adatai.....	4
	1. Helyzetelemzés.....	5
	2. Az óvoda bemutatása.....	6
	3. Jövőkép, gyermekkép, óvodakép.....	8
II.	Óvodai nevelés célja, feladatrendszere.....	10
III.	Az óvodai élet megszervezése.....	12
	1. Személyi feltételek.....	12
	2. Tárgyi feltételek	14
	3. Szervezeti és időkeretek.....	15
	- Napirend.....	16
IV.	Az óvodai nevelés feladatai.....	17
	1. Az egészséges életmód alakításának feladatai, egészségfejlesztés.....	17
	2. Az érzelmi, az erkölcsi, és a közösségi nevelés	25
	- Befogadás	27
	- Értékelés, jutalmazás.....	28
	3. Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés, nevelés.....	29
V.	Az óvodai élet tevékenységformái.....	31
	1. Játék	31
	2. Munka jellegű tevékenységek	34
	3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás	36
	4. Verselés, mesélés.....	38
	5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	40
	6. Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka.....	43
	7. Mozgás.....	46
	8. Külső világ tevékeny megismerése – környezeti tartalommal.....	48
	9. Külső világ tevékeny megismerése – matematikai tartalommal.....	52
	10. Környezetvédelem.....	54
	11. Hagyományörzés.....	57

12.	Gyermekközösségi programok szervezése	64
13.	A fejlődés jellemzői óvodáskor végére.....	66
VI.	Az óvoda kapcsolatrendszere	69
1.	Kapcsolat a családdal.....	69
2.	Kapcsolat az iskolával.....	70
3.	Kapcsolat a közművelődési intézményekkel.....	71
4.	Egyéb kapcsolatok.....	71
VII.	Sajátos feladatok, speciális szolgáltatások.....	72
1.	Gyermekvédelem az óvodában.....	72
2.	Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése	73
3.	Beilleszkedési Tanulási és Magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek nevelése	75
4.	Az óvoda speciális szolgáltatásai.....	76
5.	Komplex ellenőrzés.....	76
VIII.	Boldog Óvoda Program.....	77
	Legitimációs záradék.....	80

I. AZ INTÉZMÉNY JELLEMZŐ ADATAI:

Az intézmény neve:	Aprófalva Óvoda Várvölgy
Székhelye:	8316. Várvölgy, Kossuth Lajos utca 86.
OM azonosító:	202715
Alapító okirat száma:	8188762 – 2/2018.VII.04.
Intézmény típusa:	Óvoda
Telefonszáma:	06-83/371-700
Az intézmény fenntartója:	Várvölgy Község Önkormányzata 8316. Várvölgy, Kossuth Lajos utca 67.
Az óvodai csoportok száma:	2 óvodai csoport
Férőhelyek száma:	50 fő
Felvehető maximális gyermeklétszám:	50 fő
Az intézmény alapításának időpontja:	1972
Az intézmény közfeladata és a 2011. évi CXCV. törvény 4. §. 1. pontja szerinti alapfeladata:	<ul style="list-style-type: none">• Óvodai nevelés, ellátás szakmai és működtetési feladatai• Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének, ellátásának szakmai feladatait,• Gyermekétkeztetés köznevelési intézményekben.
Szakágazat száma, megnevezése:	851020 Óvodai nevelés
Az intézmény igazgatója:	Borbélyné Németh Zsuzsanna
Távolléte esetén:	Cserép Regina Virág

*„Az elfogadás olyan, mint a termékeny talaj,
mely lehetővé teszi, hogy a kis mag
olyan gyönyörű virággá fejlődjön, amilyenné
belső lehetőségei csak engedik.”*

I.1. HELYZETELEMZÉS

Vár völgy község Keszthelytől és Tapolcától mintegy 15 kilométerre található, északkeleti irányban, a Keszthelyi-hegységben. A XV. században a mai település helyén két falu: Alsózsidi és Felsőzsidi állt a gersei Pethők tulajdonában. A jelenlegi község 1943-ban a két falu összevonásával keletkezett, kezdetben Bakonyzsidi néven, s később vette fel a Vár völgy nevet. Nevét igazolja csodálatos fekvése, a Nagy - Réti patak völgyében, - a Zsidi - medencében - található a hegyekkel körülvett község. A völgyet valaha két vár is vigyázta. A községtől nyugatra láthatók Rezi várának romjai, északnyugati irányban pedig a Tátika vár romjai. A faluból kiérve a szőlőhegyek között, pazar panorámában lehet részünk. A Keszthelyi-hegység hegyei közül tekintünk a Balatonra és a Tapolcai-medence három millió évnél idősebb bazalt tanúhegyeire.

Mindezekből látszik, hogy a község ideális célpont, illetve kiinduló állomást jelent a természet szépségeit, s a nyugalmat kedvelő turistáknak. Rövid túrákkal elérhető a Rezi-vár, a Tátika vára védett ős-bükkössel, a Zalaszentlélek felett magasodó Buddhista szentély (Sztúpa), és a természetvédelmi területnek számító Keszthelyi-hegység számos más pontja. A közelben található Hévíz és a Balaton miatt már ma is sokan vásárolnak itt üdülőteltet, falusi házat, köztük számos külföldi állampolgár is. Lakóinak száma meghaladta az 1000 főt.

A falu műemlék templomát a XIV. században, gótikus stílusban építették, a jelenlegi romantikus formáját 1899-ben kapta. Tornyában van az ország legrégebbi harangja, melyet 1524-ben öntöttek. Felsőzsidén található a XVIII. században épített barokk temetőkapolna. A falu védőszentje Szent Domonkos, neki szentelték az alsózsidi templomot, és róla nevezték el az út kanyarulatában álló vendéglőt is.

A községben óvoda, művelődési ház, könyvtár, orvosi rendelő működik, sajnos 2019-ben az általános iskola már nem nyitotta ki kapuit. Kulturális élete aktív, több amatőr csoport működik a művelődési házban. Az infrastrukturális beruházások folyamatban vannak, elkészült a szennyvíztisztító telep, megtörtént a gáz bevezetése. Szerencsére növekedett a dolgozókat foglalkoztató egyéni vállalkozások száma. Húsfeldolgozó üzem, pékség, boltok, szarvasmarha farm adnak sok embernek munkát, termékeikkel ellátják az itt élőket, és a környező településekre is szállítanak. Az idegenforgalmi lehetőségeket használja ki a község panzióval együttműködő lovardája.

I.2. AZ ÓVODA BEMUTATÁSA

A település óvodája a község központjában helyezkedik el, az általános iskolával azonos belterületi ingatlanon, közös bejáratral és udvarral. Az óvodai ellátás 1970-ben nyári gyermekmegőrzéssel kezdődött. Várvolgyön 1972-től van rendszeres ellátás, egy csoportnyi gyermek részére. A gyermeklétszám növekedés, és a végrehajtott bővítés tette lehetővé, hogy 1978-tól két csoportban folyik a gyermekek nevelése. Jelenleg is két csoporttal működünk. A szomszéd községből – Vállusról – a település kisbusza szállítja a gyermekeket.

Az óvoda „Tevékenységeközpontú” adaptált program szerint dolgozott, majd 2007-től a Gyenesdiási óvoda tagóvodája lett, és fokozatosan átvették a gesztor intézmény nevelési gyakorlatait. Hospitálásokon, műhelyfoglalkozásokon, bemutató foglalkozásokon vettek részt óvodapedagógusaink. 2009-től a kompetenciaalapú programmal is megismerkedtek, és egyes részeit belső továbbképzések megszervezésével 2010-től be is vezették az intézmény csoportjaiban. 2009-ben fűtés korszerűsítéssel megteremtődtek a korszerű működés feltételei, a régi elavult bútorok nagy része kicserélődött. Ekkor a csoportszobák mellett lévő iskolai nevelőszoba tornaszobává lett átalakítva. Szülői igények alapján 2010-ben az egyik csoportot átalakították Egységes óvoda bölcsődei csoporttá. 2013 júliusától az intézmény visszakerült a helyi önkormányzat fenntartása alá.

Óvodánk családi hangulatot sugárzó környezetben biztosítja a gyermekek nevelését. Az 50 férőhelyen 3 óvodapedagógus, és 2 dajka foglalkozik a túlnyomórészt községünkben érkező gyermekekkel. Két csoportban: Napocska – részben osztott nagycsoport, és Maci – részben osztott kiscsoport gyermekei élnek mindennapjaikat. A csoportszobák lehetőséget biztosítanak a helyi programok tevékenységeinek elkülönítésére. Az óvoda rendelkezik a helyi programhoz szükséges tárgyi feltételekkel. A csoportszobák programhoz kapcsolódó elrendezése optimális lehetőséget nyújt, szolgálja minden gyermek biztonságát, kényelmét, biztosítja egészségük megőrzését, fejlődését. Megfelelő mennyiségű, változatos eszközök teszik lehetővé a mindennapi játékot, tevékenykedést, ami folyamatos bővítésre szorul. A tevékenykedéshez, játékhoz szükséges eszközök biztonságosak, lehetőséget nyújtva a szabad játékra.

Fontosnak tartjuk, hogy megismerjük, milyen szociokulturális környezetből, milyen milióból érkeznek a gyermekek az óvodába. Az óvoda kiegészíti a családi nevelést, és a kettő összhangja, az óvoda és a család folyamatos együttműködése a gyermek fejlődésének feltétele. Intézményünkben a gyermekek összetétele heterogén. Megtalálható az értelmiségi családból érkező, valamint az alacsonyabb iskolázottsági szülők gyermekei is. Az óvodában folyó lelkiismeretes, differenciált nevelő, fejlesztő munka során, a bejövételkor észlelt különbségeket,

hiányosságokat a beiskolázás idejére igyekszünk kompenzálni. Az intézményben zajló gyermekvédelmi munkának köszönhetően a problémás esetek gyorsan felszínre kerülnek, és szakemberek segítségével kezelik azokat.

2019-ben önkormányzatunk sikeres pályázatot nyújtott be, melynek köszönhetően 2020-ban megvalósulhatott az intézmény külső szigetelése, belső nyílászárók és burkolatok cseréje. A beruházás során egy szépen felújított óvodába térhettünk vissza, amely nagyon ráfért az óvodánkra. 2022-ben pedig a Magyar Faluprogram keretein belül az óvoda udvara, játékkallopány (hinták, babakáz, csúszda, libikóka, mászóakák) teljes ütöcsielapítással újult meg.

Pedagógiai Program jogszabályi alapjai:

- *2011. évi CXC. törvény a Nemzeti Köznevelésről*
- *20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet A nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló*
- *32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet. A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve kiadásáról szóló*
- *363/2012 (XII.17.) Kormányrendelet. Az óvodai nevelés országos alapprogramjáról*
- *2013. évi CXXXVII. a nemzeti köznevelési tv. módosításáról.*
- *326/2013 (VIII.30.) Kormányrendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről, és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény a köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról*
- *22/2015 (IV.9.) EMMI rendelet a 20/2012-es kormányrendelet módosítása*
- *28/2015 (V.28.) EMMI rendelet a 2015/2016 a tanév rendjéről*
- *2023. évi LII. tv a Pedagógusok új életpályájáról 67. § A köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban álló kötelezettségei.*

I.3. JÖVŐKÉP, GYERMEKKÉP, ÓVODAKÉP

Jövőkép

Törekszünk arra, hogy tudatos, tervszerű pedagógiai munkánk hatására gyermekeink érzelmileg derűs, vidám, mozgásban jól koordinált, edzett, játékban kreatív, ötletes, esztétikumában igényes, szépet észreévó, környezetében az összefüggéseket meglátó, értő,

szociális készségekben együttműködő, átérző, jól kommunikáló, azaz sokoldalú személyiséggé váljanak.

Gyermekkép

*„Olyannak kell szeretni őt, amilyen-
Így fejlődik majd legjobban.”
(Benjamin Spock)*

Harmonikus, töretlen fejlődésükhöz a családdal teljes összhangban lévő, személyre szabott, szeretetteljes, minden részletre odafigyelő, komplex nevelés illeti meg őket. Óvodánk gyermekközpontú, befogadó, amely a gyermeki személyiség kibontakoztatására törekszik, megértő, együtt érző, szerető figyelemmel fordul a gyermekekhez. Szeretnénk olyan egészségesen fejlődő óvodásokat nevelni, akiket jó közérzet, egészséges testi állapot, állandó kíváncsiság jellemez az őt körülvevő világ iránt. Az ilyen óvoda egész nap játszik, kérdez, figyel, és új ismereteket szerez, így mindent elsajátít, ami életkorának, egyéni fejlődésének megfelelően szükséges. Fő célunk, hogy a családok nevelésével összehangoltan a gyermekeket sokoldalúan fejlesszük, figyelembe véve életkori sajátosságaikat, és az egyénenként változó testi és lelki szükségleteiket. Biztosítjuk minden gyermek számára, hogy egyformán magas színvonalú, szeretetteljes nevelésben részesüljenek, és a meglévő hátrányaik csökkenjenek. A gyermek fejlődésének általános tendenciáin túl felismerjük az egyedit, az eltérőt, a különbségeket és ezek ismeretében alakítjuk az egyéni fejlesztés differenciált stratégiáit. Az egyéni különbségeket értéként fogadjuk el. Így gyermekeink pozitív énképpel rendelkeznek, szeretnek többet tudni, felfedezni, megismerni. Önállóak, ismerik saját értékeiket, erősségeiket.

Gyermekeink szeretik a természetet, védik az állatokat, környezettudatos magatartás jellemzi őket. Az etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek ismerik saját kulturális értékeiket, hagyományaikat. Tervezett, közvetlen átélt természeti és társadalmi témájú élményeiket kreatívan, személyiségüket fejlesztve élik át szabad játékukban. Törekszünk arra, hogy a szülő minden tekintetben partnerünk legyen, nyomon követhesse gyermeke fejlődését, kérdéseire választ, problémáira segítséget kapjon. Környezetünket, nevelésünk módszereit életszerűség, és rugalmasság jellemzi, mely a lehető legközelebb áll a családi értékrendhez, pozitív, megerősítő és az egyénetet tiszteletben tartó nevelés értékeihez.

Óvodakép

A helyi igényekhez igazodó a családi nevelést kiegészítő óvodánk, biztosítja az óvodáskorú gyermek fejlődésének, nevelésének optimális feltételeit.

Magába foglalja az óvodai nevelés óvó-védő, ellátó, gondozó, nevelő személyiség funkciókat. Minden gyermeket figyelembe veszünk a maga fejlődési szintjén és olyan tevékenységi formákat tervezünk, amely minden gyermek számára biztosítja a sikeres tapasztalatszerzést, fejlődést. Minden pedagógiai intézkedés, készségfejlesztés a gyermeki személyiséghez igazított, a gyermeki szükségletek kielégítését célozza. Ez a szemlélet biztosítja, hogy az átlagos, vagy tehetséges gyermek mellett a halmozottan hátrányos helyzetű, sajátos nevelési igényű gyermek is eljut saját sikereihez, rendelkezik önbizalommal.

Óvodánk közvetetten segíti az iskolai közösségben történő beilleszkedéshez szükséges személyiségi vonások kialakulását. Programunk a játékot a tanulás természetes tevékenység formájának tekinti, amely ebben az életkorban leghatékonyabban fejleszti a személyiséget. Ez az alaptevékenység integrálja a spontán és célirányosabb tanulást. Gyermekeink gazdag élmény és feltétel biztosításával a játékban kísérleteznek, felfedeznek, tapasztalnak, megismerik környezetüket, a játékot örömmel, jókedvvel, izgalom kíséri. Óvodai életünket hangsúlyosan kíséri végig a természet, állatok, környezet védelmére irányuló környezettudatos magatartás megalapozása. Tevékenységünket kibővítettük a családok életét könnyítő, a gyermekek érdekeit szolgáló speciális szolgáltatásokkal is. Egy szabadabb, bensőségesebb, jó hangulatú és derűs óvodai élet jellemzi a mindennapjainkat.

II. AZ ÓVODAI NEVELÉS CÉLJA FELADATRENDSZERE

Cél: Az óvodások sokoldalú, harmonikus fejlődésének, a gyermeki személyiség kibontakozásának elősegítése, az egyenlő hozzáférés figyelembevételével, a családi nevelést egészítik ki.

A gyermekek egyéni fejlettségéhez, igényeikhez, szükségleteikhez, érési tempójukhoz igazodó, a gyermeki szabadságot tiszteletben tartó differenciált személyiség,- és közösség fejlesztés, hátránykompenzálás és tehetséggondozás, a tanuláshoz szükséges képességek és részképességek megalapozása a játékban és szervezett tevékenységekbe ágyazottan valósuljon meg. A pedagógiai folyamatok a tanulási eredmények elérését, a szülők gyermekek munkatársak elégedettségét, és a fenntartói elvárások teljesülését szolgálják.

Nevelő és oktató munkánk során gondoskodunk a gyermekek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében megteszünk minden tőlünk elvárható, figyelembe véve a gyermekek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésüknek ütemét, és szociokulturális helyzetét.

Sajátos nevelési igényű, és a Beilleszkedési Tanulási Magatartás problémákkal küzdő gyermekek, inkluzív nevelése. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, működjön együtt a gyógypedagógussal, konduktorral, vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a hátrányos helyzetű gyermek felzárkózását elősegítse.

Nevelési alapelveink:

- A gyermekek érdekeinek mindenek feletti támogatása, érvényre juttatása.
- A gyermekek egészséges fejlesztéséhez szükséges tárgyi, személyi környezet biztosítása.
- A gyermeki szükségletek kielégítése, az érzelmi biztonságot nyújtó derűs, szeretetteljes óvodai légkör biztosításával, amelynek kulcsszereplője az óvodapedagógus.
- A gyermekek testi, lelki szükségleteivel való törődés, a gyermeket, mint fejlődő személyiséget megillető gondoskodás.
- A gyermeki személyiséget elfogadás, tisztelet, szeretet és bizalom övezi, nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul.
- Az egyéni különbségeket értéként fogadjuk.
- Multikulturális nevelésünkön keresztül biztosítjuk az egyenlő hozzáférést, az integrációt, a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó gyermekek, és sajátos nevelési igényű gyermekek számára.
- Minden gyermeket a maga fejlődési szintjén vesszük figyelembe, olyan tevékenységi formákat tervezünk, amely minden gyermek számára biztosítja a sikeres tapasztalatszerzést, fejlesztést.
- Óvodai nevelésünk leghatékonyabb eszköze a játék, a szabad játék számára biztosított időtartam napirendünk domináns része.
- Valljuk, hogy a játék, a tanulás alapvető formája játékelmények közben a gyermekek tapasztalnak, kísérleteznek, felfedeznek, ismerethez jutnak.
- Kiemelt szerepet kap nevelésünkbe az egészséges életmód szokásainak alakítása, ebben az életkorban szerzett benyomások, viselkedési minták, szokások akár egész életre szólóan meghatározzák a személyiség vonásait.
- Nyugodt légkörben biztosított tevékenységekkel segítjük a gyermek testi képességeinek fejlődését, elégítjük ki mozgásigényüket, az egyéni szükségleteik figyelembe vételével.

- Családokkal a jó kapcsolat alapját nyílt, bizalomra épülő kommunikáció, kölcsönös tisztelet, a kulturális különbségek figyelembevétele, tolerálása, egymás megértése jelenti.
- Segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, figyelemmel kövesse a tehetséges gyermekeket.

A falusi életmód, a csodálatos táj mind megerősített bennünket abban, hogy a fő hangsúlyt **a néphagyományőrzés, a természetszeretet, a környezetvédelem, és az egészséges életmódra nevelés** kapja. Óvodánk 2011-ben elnyerte először a Zöld óvoda címet, majd 2020-ban pályáztunk másodszer. Ez az utolsó évünk, amíg használhatjuk a címet, jövőre fogunk harmadszorra pályázni. Tervezzük a Madárbarát kert kialakítását is.

Óvodai nevelésünk három kiemelkedő területre épül:

1. Néphagyományőrzés az óvodában

A jeles napokhoz kapcsolódó szokásokat megismertetjük a gyermekekkel, beépítjük az óvodai élet mindennapjaiba. Megismertetjük a gyermekeket a faluban még élő néphagyományokkal: Szüreti szokások, Advent, Mikulás, Lucázás, Betlehemezés, Farsang, Húsvét, Pünkösddőlés, Lakodalmas. Természetes anyagok felhasználásával barkácsolunk, népi gyermekjátékszereket készítünk. Megismertetjük a gyermekeket népi gyermekjátékokkal, népi kismesterségekkel.

2. A környezet megismerésére nevelés

Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek ismerjék meg szűkebb és tágabb környezetünk növény- és állatvilágát. A gyermekek olyan tapasztalatokat szerezzenek, amelyek az életkoruknak megfelelő biztonságos eligazodáshoz nélkülözhetetlenek. Alakuljon ki a gyermekeknek a környezethez való érzelmi kötődése. Szeretnénk elérni, hogy a gyermekek maguk fedezzék fel a körülöttük lévő világot, így talán jobban is vigyáznak majd rá. A környezet megismerése mellett nagy figyelmet fordítunk a környezetünk védelmére.

3. Egészséges életmódra nevelés

Óvodánk szokásrendjét úgy alakítottuk ki, hogy a lehető legrugalmasabban igazodjék a gyermekek életkori sajátosságaihoz. A gyermekek megfelelő életmódjának biztosítását a helyes életritmus, testápolás, öltözködés, mozgás, edzés, pihenés optimális, életkoruknak megfelelő szervezésével tesszük lehetővé. Megvalósítjuk az „Együnk gyümölcsöt minden nap!” programot! A gyermekek testi, lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden

lehetséges erőfeszítést felvilágosítással a munka és balesetvédelmi előírások betartásával, a veszélyhelyzetek feltárásával, és elhárításával a szülők bevonásával.

III. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSE

1. Személyi feltételek

Az intézmény alkalmazotti közössége 5 főből áll, ebből 3 fő óvodapedagógusként dolgozik. Végzettségüket tekintve mindhárom rendelkezik a törvény által előírt feltételekkel. Gyermekeink létszáma 29 fő, így délelőtt 2 külön csoportban 1-1 óvodapedagógus - kiscsoportban állandó délelőtt, nagycsoportban váltott műszakban – dolgozik, délután egy összevont csoportban altatunk. A két csoportban az óvodapedagógusok elfogadó, támogató, segítő attitűdje a garancia az érzelmi biztonság meglétére, gyermeki szükségletek kielégítésére.

A pedagógusok munkáját közvetlen segíti 2 szakképzett dajka. Megismerik az óvodapedagógusok nevelési elképzeléseit, módszereit, elvárásait, azokat összehangolva alkalmazzák a gyermekek fejlesztése érdekében. Szükséges, hogy a nevelőmunkát segítő kollégák az intézmény alapidokumentumaiban megfogalmazott célokat, feladatokat alaposabban megismerjék, mindennapi munkájukba beépítsék. A színvonalas nevelőmunka nem nélkülözheti a dajkák közvetlen segítségét. Az óvodapedagógusok és a nevelőmunkát segítők jó munkakapcsolatban dolgoznak, munkájukat a gyerekek napirendjéhez igazítva, az óvodapedagógusok irányítása mellett végzik.

Az alkalmazotti közösség tagjaitól is elvárjuk, hogy munkájukkal, magatartásukkal, személyes példájukkal, magas szintű belső igényességükkel, hatékonyan segítsék megvalósítani nevelési feladatainkat:

- Ismerjék meg nevelési elveinket, csoportjaik nevelési terveit, működjenek együtt az óvodapedagógusokkal.
- Ismerjék meg a csoportjuk napirendjét és a csoporton kívüli feladataik végzésével a gyermekek napirendjéhez alkalmazkodjanak.

Munkájukban tükröződjön a gyermekek szeretete, elfogadása, tisztelete.

Az óvoda nevelő munkájában partnerként van jelen minden dolgozó, azonos felelősséggel, előre egyeztetett feladatok, célok megvalósításában, a közös értékrend képviselésében. A gyermek – szülő számára modell értékű az óvodapedagógus, és az óvoda valamennyi dolgozójának kommunikációja, viselkedése, bánásmódja. A gyermeket az óvodában - lehet

halmozottan hátrányos helyzetű, speciális nevelési igényű, átlagos képességű, - mindig érzelmi biztonság, derűs, kiegyensúlyozott, szeretettel, légkör vegye körül.

Minden rászoruló gyermek számára biztosított a szükségleteinek megfelelő szaksegítség. Az óvodapedagógusok munkáját segítő külsős szakemberek a fejlesztőpedagógus, és a logopédus, akiket a keszthelyi Szakszolgálat biztosít számunkra. A Szakszolgálat munkatársai nagyon jó kapcsolatot ápolnak az intézmény dolgozóival és a szülőkkel. Sajnos egyre több kisgyermeknek van szüksége egyéni felzárkóztatásra. Ebben a nevelési évben regisztrált SNI -, és BTMN -s gyermekünk nincs.

Szülői és társadalmi igények hozták létre azokat a fakultatív tevékenységeket, amiket heti rendszerességgel az óvoda nyitva tartása alatt tartunk. Ilyenek a meseterápia, a néptánc, és az idei évtől mi is csatlakoztunk a Borszik programhoz. Egyik óvodapedagógusunk tartja az edzéseket, ahova 12 kisgyermek jár. Tavalyi évtől bevezetésre került a hittan is, ahova a szülők nagy része beíratta gyermekét.

Óvodapedagógusaink igénye az önművelés, szakmai tudás, szakmai tájékozottság fejlesztése. Körülményekhez képest igyekszünk kihasználni a lehetőségeket, a megszerzett ismereteket belső tudásmegosztással adjuk át egymásnak. Folyamatosan bekapcsolódunk a POK online műhelymunkáiba, továbbképzéseibe. Ezen kívül szívesen alkalmazzuk az „Így tedd rá”-s módszereket, egy kolléganő decemberben fogja elvégezni a 30 órás tanfolyamot. Nagycsoportban már második éve Boldogságórákat tartok, tavasszal végeztem el az előírt képzést.

Az óvodapedagógus nevelő munkájában mindig érvényesül a közös tervekészítés, a közös gondolkodás, vélemények egyeztetése, a döntéshozatal mindig a gyermek érdekét szolgálja. A gyermekek fejlődésének nyomon követése, dokumentáció vezetése minden óvodapedagógus közös feladata, tartalmi, esztétikai minőség felelősei. A gyermekek egészséges fejlődéséhez a napirend biztosítja a feltételeket, a megfelelő időkereteket. A gyermekek egyéni szükségleteinek figyelembevétele mellett tartalmazza a párhuzamosan végezhető tevékenységek szervezését. A rendszeresség, az ismétlődések teremtik meg a gyermekek érzelmi biztonságát.

Fontos a nevelőtestület önálló alkotó munkájának segítése, értékes szakmai ötletek közkinccsé tétele, valamint az új kolléganők óvodánk közösségébe való beilleszkedésének támogatása.

2. Tárgyi feltételek

A csoportszobáink esztétikusak, praktikusak, bútorzatuk és játékelátottságuk megfelelő. Az épület központi gázfűtéses. Fenntartónk sikeres pályázatának köszönhetően néhány éve az egész épület energetikai korszerűsítése valósult meg, aminek keretében külső szigetelés került a

falakra. Napelem rendszert szereltek fel az óvoda tetőszerkezetére, ami az épület energiatakarékos villanyáram ellátását szolgálja. A padlók burkolata szalagparketta, és járólap. A pasztellszínű falakra festett mesefigurák a dajka néni ügyes kezét dicséri. Új belső ajtóink, lambériáink, és sok eszközt elnyelő praktikus beépített szekrényeink lettek. Óvodánk rendelkezik a programhoz szükséges tárgyi feltételekkel. Tavalyi évben költségvetésből a Maci csoportba gyönyörű új szekrénysort és 1 babzsákfotel vásároltunk mindnyájunk nagy örömeire. Mindkét csoportba hatalmas gyermekmintás szőnyeg, új fényáteresztő függönyök, drapériák, és mesepárnák kerültek. A gyermekek által használt tárgyi felszereléseket számukra hozzáférhető módon helyeztük el, lehetőséget nyújtva a szabad választásra, szabad játéokra. Az óvoda tárgyi fejlesztéséhez eszközök készítésével járulunk hozzá.

A csoportokhoz 2 külön öltöző, és 1 közös vizesblokk tartozik, amik szintén teljesen új burkolatot kaptak. Készült egy új törölköző,- és pohártartó szekrény a mosdóba. Tanári szobából kialakított tornaszobánk sajnos elég szűkös, nehéz a gyermekek mozgásigényét kielégíteni benne. Tornaeszközeink padokból, bójákból, ejtőernyőből, és labdákból állnak. Folyamatosan bővítjük kéziszerjeinket babzsákokkal, szalagokkal, labdákkal. Szükségünk lenne egy kompresszorra, amit tavasszal a Bozsik program eszközfejlesztéséből fogunk finanszírozni. Mozgásfejlesztő eszközeink szép lassan bővülnek, néhány éve Wesco eszközöket vásároltunk elektromos hulladékgyűjtésből szerzett juttatásból.

Fejlesztőszobában gyógypedagógus és logopédus végzi a gyermekeket segítő egyéni és mikrocsoportos fejlesztéseket. A különböző képességfejlesztő területek eszközeit is folyamatosan bővítjük.

Nevelői szobánkat igyekeztünk otthonossá tenni, egy gardrób szekrényben lehetőségünk van a személyes dolgaink elhelyezésére. A laminált padlóburkolat teljesen új. A foglalkozásokhoz szükséges eszközeink tárolására kialakítottunk egy szertárat. Az intézményben különböző IKT eszközök is megtalálhatók (DVD, nyomtatók, CD lejátszó, vetítő, okos TV, projektor, JBL Hangszórók stb.), ezen kívül biztosított a számítógép (laptop), és az internet hozzáférés.

Az óvoda épületét, udvarát, kertjét, berendezését igyekszünk oly módon kialakítani, hogy az szolgálja a gyermekek biztonságát, megfeleljen testméretüknek, biztosítsa egészségük megőrzését, fejlődését, tegye lehetővé mozgás- és játékgényük kielégítését. Az óvoda játszókertje, a szabadtéri játékok elhelyezése az iskola mögötti beépítetlen kertrészből került leválasztásra, kialakításra. Az udvara tágas, gazdag zöld, fás bokros területben, amik napsütésben az árnyékos helyet biztosítják. Ideális az óvodás gyermekek életkori sajátosságainak, változatos mozgásokra ad lehetőséget. Ugyancsak egy pályázatnak köszönhetően az udvarunk is teljesen megújult, mozgásfejlesztő játékok, hinták, csúszda, mászóka, libikóka, homokozó az

előírásnak megfelelően, ütéscsillapítással ellátva.. Az épület előtti udvaron a gyermekeknek lehetőségük van rollerezni, kerékpározni, triciklizni, kismotorozni. Tervezünk egy gyógynövény, és fűszerkert kialakítását. Pályáztam 3 udvarunkba illő fára, és hozzájuk tartozó 6 cserjére, hogy még ligetesebb, otthonosabb legyen a kinti környezetünk.

Az óvoda szakkönyv ellátottsága kielégítő, törekszünk a módszertani, pedagógiai, pszichológiai területen megjelelő igényes szakkönyvek beszerzésére, és azok megismertetésére a kollégák körében. Az óvoda egyidejűleg biztosítson megfelelő munkakörnyezetet az óvodai munkatársaknak, és teremtsen lehetőséget a szülők fogadására. Folyamatosan figyeljük a pályázati lehetőségeket, amikkel szépen lassan szépíthetjük környezetünket, vagy a gyermekek játéktárát bővíthetjük. (Szimba, Dm nap gyermeki, K&H ligetek, Magyarok kenyere stb.)

3. Szervezeti és időkeretek

A csoportok megszervezése

A csoportszervezés alapja a biológiai életkor.

A nehezen nevelhető, vagy speciális fejlesztési igényű gyermek csoportbeli elhelyezésénél alapvető szempont a pedagógusok arányos terhelése, hogy elegendő ideje legyen az egyéni fejlesztésre (max. 1-2 fő/csoport).

A napirend kialakításának alapelvei:

- A napirend és a heti rend biztosítja a feltételeket, melyek a megfelelő időtartamú, párhuzamosan is végezhető, differenciált tevékenységek, valamint a gyermek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5–35 perces) csoportos foglalkozások tervezésével, szervezésével valósulnak meg.
- A napirend tekintettel van a helyi szokásokra, igényekre. A rendszeresség és az ismétlődések érzelmi biztonságot teremtenek a gyermeknek.
- A gyermekek életkor szerinti összetétele alapján eltérnek a szükségleteik, differenciáltan biztosítjuk a tevékenységekhez szükséges időtartamot.
- A tervszerű, összehangolt tevékenységekkel elkerüljük a felesleges várakozásokat, a tétlenséget, a kapkodást.
- Minél hosszabb, nyugalmas és tartalmas játékidőt biztosítunk. A játékba épülnek be a spontán, és tervezett foglalkozások, a mindennapos mozgás.
- Az étkezésre az egyéni igények, szükségletek szerinti időtartamról gondoskodunk.

A napirendet **folyamatosság és rugalmasság jellemzi**. Fontos a tevékenységek közötti harmonikus arányok kialakítása, szem előtt tartva a játék kitüntetett szerepét.

Az óvodai élet szervezésében a gondozásnak is kiemelt szerepe van. Az óvodapedagógus a gondozás folyamatában is nevel, egyúttal segíti önállóságuk fejlődését.

NAPIREND

Érkezéstől az udvari játékig (7⁰⁰ - 11³⁰)

A gyermekek érkezése, fogadása.

Szabad játék.

Folyamatos tízórai, gondozási teendők.

Játékba integrált óvodapedagógus által ajánlott egyéni és mikro- csoportos tevékenységek

Beszélgető kör

Mozgás, testnevelés foglalkozás.

Hagyományok ápolása, születésnapok megünneplése.

Élményszerző séták, tapasztalatszerzés, kirándulások, közös megfigyelések.

Szabad, mozgásos játék az udvaron.

Udvari játéktól az ébredésig (11³⁰ – 14³⁰)

Naposi munka feladatainak elvégzése.

Ebéd, gondozási teendők ellátása.

Mese, zenehallgatás, altatódal, pihenés

Alvás-pihenés, ébredés.

Ébredéstől hazaindulásig.(14³⁰ - 16³⁰)

A csoportszoba rendjének helyreállítása.

Uzsonnázás, gondozási teendők ellátása.

Szabad játék a csoportszobában, vagy mozgásos játék az udvaron hazamenetelig.

Találkozás a szülőkkel, szükség esetén rövid információcsere a gyermek fejlődésével, magatartásával kapcsolatban.

IV. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

1. Az egészséges életmód alakítása.
2. Az érzelmi, az erkölcsi és a közösségi nevelés.
3. Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés, nevelés.

1. Az egészséges életmód alakításának feladatai, egészségfejlesztés

Cél: Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű. Az egészséges életre nevelés, az egészség megtartására, megerősítésére történő felkészítés.

A 3-7 éves korosztályra jellemző fiziológiai, életkori sajátosságokat figyelembe véve tervezzük a gondozási tevékenységeket, a mozgásigény kielégítésének feltételeit, az egészség védelmét. Az egészség fejlesztő tevékenység során az egészségi állapot pozitív irányú változása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- a gyermek gondozása, testi szükségleteinek, mozgásigényének kielégítése;
- a harmonikus, összerendezett mozgás fejlődésének elősegítése;
- a gyermeki testi képességek fejlődésének segítése;
- a gyermek egészségének védelme, edzése, óvása, megőrzése;
- szívesen tartózkodjanak és tevékenykedjenek a szabadban;
- az egészséges életmód, a testápolás, a tisztálkodás, az étkezés, különösen a magas cukortartalmú ételek és italok, a magas só- és telítettszír-tartalmú ételek fogyasztásának csökkentése, a zöldségek és gyümölcsök, illetve tejtermékek fogyasztásának ösztönzése, a fogmosás, az öltözködés, a pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés szokásainak alakítása;
- a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet biztosítása;
- a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó szokások alakítása, a környezettudatos magatartás megalapozása;
- megfelelő szakemberek bevonásával – a szülővel, az óvodapedagógussal együttműködve – speciális gondozó, prevenciós és korrekciós testi, lelki nevelési feladatok ellátása.

Az egészségfejlesztés területei:

1. Egészséges táplálkozás biztosítása, „Együnk gyümölcsöt, zöldséget minden nap!” program megvalósítása
2. Mindennapos testnevelés, testmozgás
3. Személyi higiéné
4. Baleset megelőzés és elsősegélynyújtás.

Egészséges táplálkozás

Az óvodásgyermek egészséges táplálkozási szokásainak megerősítését, és az óvodai étkeztetés otthoni kiegészítésének szorgalmazását szolgálja. A gyermekeknek különböző táplálkozási szokásaik vannak, a szülők és saját megfigyeléseink segítségével megismerjük, és apró lépésekben próbáljuk az egészséges irányba terelni (pl. étvágytalanság, válogatás). Az asztalok esztétikus megterítése, az ételek megnevezése, az óvodapedagógusok mintaadó szerepe ösztönző az ételfogyasztásra. Célunk, hogy a gyerekek minél több egészséges ételt ismerjenek és kedveljenek meg. A kulturált étkezés szokásait a feltétel biztosításán túl a felnőtt és társak mintája is segíti.

Az óvodapedagógus feladata a helyzet javításáért:

- Megkedveltetjük az ízeket, intenzív rágásra ösztönzünk, folyamatosan folyadékot biztosítunk. Életkoruknak, fejlettségüknek megfelelően kanál, villa és kés helyes használatával ismertetjük meg a gyerekeket.
- Fokozottan ügyelünk a táplálék érzékeny gyermekek diétájára.
- Minden évszakban szervezünk a szülőkkel egészséghetet, valamint hetente gyümölcs- vagy zöldségnapot.
- Tanácsot adunk, hogy az óvodai étrendet otthon milyen ételféleségekkel egészítsék ki. Kerüljék a családi étkezés során a cukros, sós, zsíros ételeket, és italokat. Töröljék étkezési szokásrendjükben a cukrozott szörpöket, befőtteket, kólaféléket, a csipszet.
- Az egészséges táplálkozás keretében őszi piacot, zöldséges kertet látogatunk meg. Ismerkednek gyümölcsökkel, zöldségfélékkel. Minden érzékszervet megmozgatunk a tapasztalatszerzés során, mindezeket versekkel, mondókákkal, mesékkel, körjátékokkal kísérve tesszük még vonzóvá. Készül saláta zöldségből, gyümölcsből.
- Tejtermékekkel kapcsolatos foglalkozást is tartunk. Beszélgetünk a tej fontosságáról, kiemelve a csontok, és a fogak szerepét.
- A táplálkozás és a kulturált étkezés szokásainak kialakítására törekszünk.
- A folyamatos reggeliztetéssel a várakozási időt csökkentjük, a gyermekek egyéni tempóját figyelembe vesszük.
- Szülői értekezletek alkalmával kiemeljük az otthoni reggeliztetés fontosságát, szokássá alakítását.

Mindennapos testnevelés, testmozgás

A gyermek mozgásigényének kielégítését és fejlesztését a testnevelés foglalkozások, a mindennapos testnevelések és a szabadban végezhető különféle mozgásos tevékenységek szolgálják (séták, túrák, kirándulások). Változatos napi és heti rendben biztosítjuk a gyermek mozgásigényének folyamatos kielégítését. Minden nap szervezünk mozgástevékenységet. Heti 1 kötelező testnevelés foglalkozást vezetünk. Edzési lehetőséget a testnevelés, környezet, levegő, nap kihasználásával biztosítjuk. Szeretnénk ezeket minél többször, változatos formában megvalósítani, hogy a gyermekek szeressenek mozogni, játszani.

Időjárástól függően (köd, -5 fok, eső, viharos szél esetén nem) napi 1-3 órát levegő, és napfényedzést biztosítunk a fokozatosságot betartva. A nyári napirendet az egész napos levegőn való tartózkodásra építjük, szeretnénk növelni a gyermekek ellenálló képességét, edzeni szervezetüket, hogy képesek legyenek alkalmazkodni az időjárás változásaihoz. Az óvoda udvarán változatos tevékenységre biztosítunk lehetőséget (mászás, csúszás, labdázás, futás...). Külön figyelmet fordítunk a lúdtalp és a hanyag tartás javítására is. A mozgás anyagát lásd a mozgás fejezetben.

Személyi higiéné

Tisztálkodás

A gyermek tisztaságigényének kialakítását szolgálja, amihez megteremtjük a tárgyi környezetet, eszközöket. A napirend keretei között elegendő időt biztosítunk a gondozási teendők egyéni tempó szerinti végzésére. Tisztálkodási folyamatot megismertetjük: sorrendiség, technikák, egészségügyi szokások. A tisztaság alapvető fontosságának, a betegség és fertőzések megelőzésének jelentőségét tudatosítjuk a gyermekekben. A test tisztán tartásán értjük a bőr, fogak, szájüreg, haj, érzékszervek, körmök ápolását, a ruházat higiénéjé, illetve a közvetlen környezetünk tisztán tartására is hangsúlyt fektetünk. A rendszeres testápolás mellett (étkezések előtt után, gyurmázás, festés, játék, kinti játékok után) szeretnénk, ha kialakulna szükség szerinti tisztálkodás. A megvalósításban fejlettség szerinti segítséget nyújtunk. Fokozatosan kialakítjuk az önállóságot.

Öltözködés

Megfelelő mennyiségű ruházattal védekezünk az időjárás változásai ellen, fejlesztjük a gyermekek ízlését, önállóságát is. Szorgalmazzuk, hogy az óvodában a gyermekek kényelmes ruhában legyenek, amely nem gátolja őket a szabad mozgásban és alkalmazkodik az időjáráshoz. Fontos, hogy rétegesen öltözzenek, szükség szerint le és fel tudjanak venni belőle. A testnevelés foglalkozásra külön tornaruha, tornacipő használata ajánlott.

Elegendő időt és szükséges segítséget biztosítunk az öltözködésben és a ruházat elhelyezésében a saját polcukon. Egyéni szükségleteknek megfelelő idő biztosításával, és az óvodapedagógus – dajka támogató figyelmével, szükség szerinti segítségadással, türelmes bátorítással, juttatjuk el gyermekeinket az önállóságig. A szülőkkal való kapcsolattartás során a megfelelő mennyiségű és minőségű ruházat és cipő biztosítására javaslatot teszünk.

Pihenés

Ebéd után a termet kiszellőztetjük, és a csoport szükségleteinek megfelelően nyugodt pihenés feltételeit biztosítjuk. Az érzelmi biztonságot, nyugodt pihenést segíti az ágyak megfelelő távolságban történő elhelyezése, a barát – testvér melletti alvás lehetősége, a kedvenc plüssjátékkal történő pihenés, a halk zene, mesehallgatás, vagy az óvó néni simogatása. Pihenés időtartamát a csoport szükségleteihez igazítjuk. A nagyobbak számára biztosítjuk az egy órai pihenés után a csendes tevékenykedés lehetőségét. Az ágyneműről, és annak tisztításáról a szülők gondoskodnak.

Elvárások 6-7 éves korra:

Testápolás: Önállóan mosakodnak, törülköznek, figyelmeztetés nélkül mosnak kezet amikor csak szükséges. Ruhájuk ujját fel- és letűrik, begombolják, kikapcsolják. Használják a WC -t. Vigyáznak a WC, mosdó rendjére, a tisztálkodási eszközöket a helyére teszik. Fogatmosnak, a fogápoló szereket tisztán, rendben tartják. Rövid hajúak önállóan fésülködnek. Zsebkendőjüket használják, helyesen fújják az orrukat. Tüsszentéskor, köhögéskor zsebkendőjüket, vagy karjukat a szájuk elé tartják.

Önkiszolgálás: Az önkiszolgálást teljes önállósággal, biztonsággal, természetes teendőként látják el. Segítenek az ágyak elrakásában, a foglalkoztató átrendezésében. Önállóan tevékenykednek, és segítséget nyújtanak társaiknak, valamint a felnőtteknek. Iskolába lépés előtt a gyerekek önmaguk is képesek mindennapi szükségleteik kielégítésére.

Étkezés: Étkezés közben kulturáltan viselkednek. Igénylik az asztal esztétikus rendjét. Helyesen használják az evőeszközöket. (kanalat, villát, kést)

Öltözködés: Önállóan megfelelő sorrendben öltöznek, vetkőznek. Ruhaneműjükkel gondosan bánnak, cipőfűzőjüket megkötik.

Egészséges tiszta biztonságos környezet megteremtése higiéniai szabályok kialakítása: Ügyelnek saját személyük és környezetük rendjére, gondozottságára. Az ajtókat csendesen nyitják, csukják, az eszközökkel óvatosan bánnak. Észreveszik, ha valami hiányzik vagy rendetlen. Az óvodás gyermek saját testi gondozásának megtanítása és mozgásigényének kielégítése csak egészséges környezetben történhet.

Ennek érdekében a dajkák munkájához tartozik a mindennapos portalanítás, felmosás, fertőtlenítés, szellőztetés, és a higiénias szabályok betartatása a gyermekkel. A balesetveszély elkerülése érdekében a gyermekek által használt eszközöket fokozott odafigyeléssel kezeljük, szükség esetén kezdeményezzük a javítást, cserét. Különösen az udvari, vagy játszótéri játékoknál, sétán felhívjuk a gyermekek figyelmét a helyes eszközhasználatra, biztonságos közlekedés szabályaira, kirándulásra szülői segítséget kérünk.

Balesetmegelőzés és elsősegélynyújtás

Fontos, hogy rájöjjenek az óvodások, hogy egy kis odafigyeléssel és óvatossággal rengeteg baleset és a vele járó fájdalom elkerülhető lenne. A gyerekek megismerkednek a vészhelyzetek, vagy balesetek során elvégzendő legfontosabb teendőkkel, illetve ezek közül is azzal, amit ők el is tudnak végezni. Ide tartozik a segítségkérés (felnőtt értesítése), a beteggel való kapcsolatteremtés. A gyerekek megtanulják, hogy egy-egy hétköznapi tárgy (pl.: bicikli, mászóka, autó, gyógyszer) milyen veszélyforrásokat hordoz magával, illetve mire érdemes odafigyelniük a balesetek megelőzése érdekében. Módszere a szerepjáték, mesélés, bábozás, könyv és képolvasás, társasjátékok, beszélgetés.

Célunk a gyermekek testi épségének megőrzése, megóvása. Fontos feladatunk a balesetmentes környezet megteremtése az óvoda berendezéseinek, játékaik folyamatos ellenőrzése /balesetvédelmi szemlék, kockázatbecslés, szabványossági vizsgálatok/. Ügyelünk az óvoda területén található sérült, meghibásodott játékok, berendezési tárgyak folyamatos javítására, szükség esetén leselejtezésére.

Óvodába csak egészséges gyermek járhat. A napközben megbetegedett gyermeket elkülönített helyen lefektetjük, a szülőt értesítjük. Az óvodában tartózkodás ideje alatt a kisebb baleseteket /horzsolás, ütés, karcolás/ ellátjuk, nagyobb balesetknél értesítjük a szülőt, és ha szükséges gondoskodunk az orvoshoz szállításról. A védő – óvó előírásokat a gyermekek életkorának és fejlettségi szintjének megfelelően kell ismertetni az óvodai nevelési év kezdetén, valamint szükség szerint foglalkozások, kirándulások előtt /elvárható és tilos magatartásformák és veszélyforrások/. Az ismertetés ténye és tartalma a csoportnaplóban kerül dokumentálásra. Az óvoda házirendjében vannak meghatározva azok a védő – óvó eljárások, amelyeket gyermekeknek az óvodában való tartózkodás során be kell tartani. A gyermekbalesetek megelőzése érdekében a feladatok az SZMSZ – ben kerültek rögzítésre. Az

óvoda berendezéseinek és az udvari eszközöknek a felülvizsgálata folyamatos.

Testi és lelki egészségfejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegséghez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

A dohányzás megelőzésében és visszaszorításában fontos szerep jut a család után az óvodapedagógusoknak és az óvoda technikai személyzetének. Az óvoda felnőtt dolgozói mintát jelentenek a gyermek számára. A gyermek előtt dohányzó felnőtt nagyobb hatást gyakorol a gyermekre, mint egyéb szocializációs helyzet. Az óvoda feladata minden olyan helyzet elkerülése, amely kedvezőtlen mintaként szolgál.

A dohányzás megelőzését szolgáló óvodai egészségnevelési program:

Szabad beszélgetések

A beszélgetés kezdeményezője az óvodapedagógus, de lehet a gyermek is /A beszélgetések témája aktuális eseménnyel, élménnyel, filmjelenet/.

Mesélés

A szabad beszélgetések mellett a nevelési lehetőség egyik legjobb alkalmá a mesélés, amely az állatvilághoz, a növények életéhez vagy a gyermeki élethez kapcsolja a nem dohányzó magatartás szépségeit. A mesék ne legyenek félelmetesek, hanem a helyes magatartás pozitív élményként jelenjen meg /saját mese/.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Kulturáltan étkezik.
- ✓ Helyesen használja az evőeszközöket.
- ✓ Önállóan használja a WC -t.
- ✓ Önállóan és helyesen mos kezet, fogat.
- ✓ Szükség szerint használja a zsebkendőt.
- ✓ Helyesen, megfelelő sorrendben öltözködik, vetkőzik, ruháját helyrerakja.
- ✓ Szívesen kezdeményez mozgásos játékokat, szívesen vesz részt benne.
- ✓ Az egészségfejlesztés szempontjait, alapjait ismeri.

EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI PROGRAM

Óvodánk már eddig is nagy hangsúlyt helyezett az egészséges életmód kialakítására az intézményi innováció ennek továbbfejlesztésére törekszik új lehetőségek keresésével, a családok bevonásával. Célunk az egészséges életmód iránti igény meglapozása, egészségmegőrző attitűd

kialakítása, a családok szemléletformálása. Az rendszeres testmozgás elősegítését, a táplálkozási szokásokon való változtatást, a stressz mentes életér biztosítását /lelkiegészségvédelem feladatait valósítja meg.

1. Nagy hangsúlyt fektetünk a környezet védelmére. Intézményünk (2011) Zöld Óvodaként működik. A programban is szereplő ezzel kapcsolatos feladataink:

- szelektív hulladékgyűjtés (papír, elektromos hulladék, PET palack kupakok, szárazelem gyűjtés folyamatosan), újrahasznosítás, különösen kreatív foglalkozásokon
- külső környezet alakítása: virágültetés, madáretetés, esztétikus és biztonságos mászóakák telepítése.
- Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja, Állatok Világnapja alkalmából változatos programok szervezése.

2. A családokkal együttműködve igyekszünk az egészséges szokásokat kialakítani, szem előtt tartva a gyermekek egészséges testi-lelki fejlődését:

- gyümölcsnapokat tartunk (nassolás helyett egészséges magokat, gyümölcsöket, zöldségeket ajánlunk),

Az egészséges életmódra nevelés, az egészséges életvitel igényének alakítása, a gyermek testi fejlődésének elősegítése ebben az életkorban kiemelt jelentőségű.

- szüreti multság (hagyományápolás, egészséges ételek fogyasztása),
- közös sportnap a szülőkkel (együtt mozgás, közös élmény),
- autómentes nap (gyalogos-, kerékpáros és tömegközlekedés előtérbe helyezése).

3. A sport és a mozgás megszerettetése is központi feladatunk:

- lánboltozatjavító tornát tartunk a csoportokban,
- 2023-tól heti egy alkalommal úszásoktatás a nagycsoportosoknak,
- Bozsik program bevezetése Regina óvónéni irányításával
- trambulín használata,
- az óvoda udvaron a kerékpárok helyes és biztonságos használatát gyakorolhatják a gyerekek,
- helyi és környéki sportrendezvényeken való részvételre ösztönözzük a gyerekeket és a szülőket

4. Az óvodai élet folyamatos napirendje által igyekszünk minél több szabadlevegős tevékenységet biztosítani. Ebben elengedhetetlen tényező az időjárás változékonysága.

Ezt próbáljuk kiküszöbölni:

- megteremtettük a feltételeket, hogy jövőre a nyári hőségben párapaput alakítsunk ki,

- megfelelő árnyékos rész biztosítása,
- elegendő mennyiségű folyadékbevitel,
- vizes játékok gyakoribb használata .

5. Egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk a nyugodt légkör kialakítására, mint napközben, mint alvásidőben. Az egymásra figyelés, egymás elfogadása, az elcsendesedés, a csend fenntartása több és mindig több feladat elé állít bennünket. Ennek elérése érdekében relaxációs gyakorlatokat iktatunk be a nap folyamán.

Tartós gyógykezelés alatt álló gyermek nevelése – oktatása:

A tartós gyógykezelés alatt álló gyermek nevelése-oktatása esetében a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatott pedagógus munkáltatója az egészségügyi intézmény, vagy rehabilitációs intézmény írásbeli kérelmére, az Nkt. 65. § (5b) bekezdése szerinti célfeladatot állapíthat meg a pedagógus részére a nevelési-oktatási tevékenységnek az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény számára történő ellátására, ha a pedagógus a megfelelő szakképzettséggel rendelkezik és vállalja, hogy a célfeladatot az e rendeletben foglaltak szerint, az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény szakmai vezetése alatt, az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény alkalmazottaira vonatkozó szabályok betartásával végzi.

A célfeladat megállapításakor előnyben kell részesíteni azt a pedagógust, aki egyebekben a célfeladat ellátásával megegyező feladat-ellátási helyen végzi nevelési-oktatási feladatait. A célfeladatot vissza kell vonni, ha azt az egészségügyi intézmény vagy rehabilitációs intézmény írásban kezdeményezi. 20/2012. (VIII.31) EMMI rendelet 190. §

2. Az érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Cél: Derűs, vidám, élményekben gazdag, szeretetteljes érzelmi biztonságot nyújtó, kiegyensúlyozott óvodai légkör és kapcsolatrendszer alakulása, amelyben a gyermekek jól érzik magukat, és lehetővé válik pozitív tulajdonságaik minél teljesebb kibontakozása.

Együtt örülünk a közös óvodai eseményeknek, ünnepléseknek. A társas együttélés szokásait, szabályait fokozatosan megismertetjük. Az én tudat alakulását segítjük. A társak elfogadását, a kulturált érintkezési formák megismertetését, gyakoroltatjuk. A gyermekek erkölcsi tulajdonságát fejlesztjük a nevelési helyzetek tudatos kihasználásával, az óvodai élet helyes szervezésével. Udvariasság, önzetlenség tulajdonságát alakítjuk a felnőttek mintaadásával.

A gyermekek akaratát fejlesztjük a szabálytudat erősítésével, a játéktevékenység és versenyjátékok során, a különböző feladathelyzetekben, a munka jellegű tevékenységekben. A változatos, érdekes és játékos feladatok végzése közben önállóságot, önfegyelmet, önbizalmat, önbecsülést fejlesztjük.

Feladatok:

1. Fontos, hogy a gyermeket már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érijék. Az óvoda alkalmazottai és a gyermek közötti kapcsolatot pozitív érzelmi töltés jellemezze. Az óvoda egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, éntudatának alakulását, és engedjen teret önkifejező törekvéseinek, nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
2. A szocializáció szempontjából meghatározó a közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlása, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak (mint például: az együttérzés, a segítőkészség, az önzetlenség, a figyelmesség) és akaratának (ezen belül: önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának), szokás és normarendszerének megalapozása.
3. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a nemzeti identitástudat, a keresztény kulturális értékek, a hazaszeretet, a szülőföldre és családra való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutatkozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.
4. A gyermeki magatartás alakulása szempontjából az óvodapedagógus, az óvoda valamennyi alkalmazottjának kommunikációja, bánásmódja és viselkedése modellértékű szerepet tölt be.
5. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében szükség szerint különösen jelentős az óvoda együttműködő szerepe a speciális felkészültséggel rendelkező szakemberekkel.

A befogadás

Cél: Olyan módszerek eljárások alkalmazása, amelyek megkönnyítik a gyerekek alkalmazkodását a megváltozott körülményekhez, biztonságot, és nyugalmat ad. Megkönnyíteni a szülőktől való elválást, biztosítani a folyamatosságot a bölcsődéből érkezőknél. Megismertetni a gyerekeket új környezetükkel, eközben érzelmi bázist találjanak bennünk, óvodapedagógusokban.

Az óvodapedagógus feladatai:

A befogadás időszakában, a csoportban dolgozó valamennyi felnőtt közös, odafigyelő jelenléte biztosítja az érzelmi biztonságot. Segíti a gyermekek számára az ismerkedést a helyszínekkel, tevékenységekkel, a csoportszokásokkal, hagyományokkal. A kapcsolat alakulásának, az első benyomásoknak kulcsszereplője az óvodapedagógus.

Nagyon fontos a családokkal, gyermekekkel a közvetlen érzelmekre ható nyílt kapcsolat kialakítása. Minden szülő számára lényeges, hogy gyermekét biztonságba tudja, lássa, hogy gyermeke jól érzi magát. Már év közben sok testvér, ismerős gyermek látogat meg szüleivel bennünket, vesz részt programjainkon. Nyári lehetőségek biztosítása, első szülőértekezlet, családlátogatás, jel választás lehetősége segíti a bizalom mélyülését. Az óvoda napi életéről tájékoztatást adunk, megbeszéljük az óvodakezdés ütemezését, az átadás búcsúzás körülményeit. Ezzel a szülők előkészítő munkáját támogatjuk.

A csoportvezető párok közösen készülnek az új gyermekek fogadására: a csoportszobák berendezése, dekorálása, játékok előkészítése, óvodai jelek elkészítése, a környezeti feltételek biztosítása. Az elválást megkönnyítjük azzal, hogy addig maradhat a biztonságot nyújtó hozzátartozó, amíg a körülmények ezt igénylik. Engedjük, hogy a gyerekek kedvenc játékaikat vagy a szívükhöz nőtt kedves holmit magukkal hozhassák. Közös játékokat, élményeket és tevékenységeket biztosítunk, amelyekben szívesen vesznek részt az új gyermekek is. Az egyes gyermekek szokásainak alakításával, érzelmi kötődéseknek segítségével a meghitt kapcsolatok kiépítésére törekszünk.

A befogadás időszakában megfigyeljük, hogy:

- a gyermek miként fogadta el az új környezetet,
- hogyan reagált a szülőtől való elválásra,
- magára talált-e a játékban,
- hogyan alakult a kapcsolata az óvodapedagógusokkal,
- hogyan illeszkedett be az óvodai élet ritmusába,
- mi okozott számára örömet vagy nehézséget,– hogyan reagált a társakra.

A megfigyeléseket írásban rögzítjük.

Az értékelés és jutalmazás

Cél: A gyermek helyes megnyilvánulásainak kialakítása, pozitív motiváció biztosítása.

Az óvodapedagógus feladatai:

Az értékelést fontos személyiség, és közösségalkító tényezőként alkalmazzuk. Az óvodában a pozitív értékelés az elsődleges: a jutalmazás és ennek előlegezett formája, a biztatás. Ezzel erősítjük leginkább a gyermek helyes megnyilvánulásait, és ezzel alakítjuk ki a pozitív motivációkat. A gyermekek szöveges, átfogó értékelését elvégezzük évente két alkalommal a gyermekeként vezetett személyiség lapon, méréseink alapján. Elsődleges mérőeszköz a tudatos megfigyelés.

A gyermekek jutalmazásának elvei és formái:

Az óvodában alkalmazott jutalmazás a verbális és nonverbális kifejezések, kommunikációs eszközök, érzelmek kifejezése, kiemelt-megtisztelő feladatadás, kedves tevékenység biztosítása. A jutalmazás mindig konkrét, a gyermek számára érthető, a társak számára is motiváló hatású.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Jól érzi magát az óvodában csoporttársaival, a csoportban dolgozó felnőttekkel.
- ✓ Elfogadja és tiszteli a gyermekek különbözőségeit.
- ✓ A csoport kialakult szokásrendszerét betartja.
- ✓ Önbizalma megfelelő.
- ✓ Feladat és szabálytudata kialakult.
- ✓ Konfliktushelyzetben társaival egyezkedik.
- ✓ Az udvariassági formák betartásával kommunikál.
- ✓ Tiszteli, becsüli szülőföldjét.

3. Az anyanyelvi és értelmi fejlesztés, nevelés

„Az értelmi fejlődésfokokat nem lehet átugrani!”
(Piaget)

Anyanyelvi nevelésünk áthatja óvodai életünk minden területét. Valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. A beszédkapcsolatok alapja a jó csoportlétkör. Barátságos, felszabadult hangulatban az óvodai élet bármely mozzanata kínálhat lehetőséget a gyermekek anyanyelvi fejlesztésére.

Cél: A gyermekek tisztán, szépen, érthetően beszéljenek, beszédkedvük nőjön, anyanyelvi szókinészük korukhoz képest gazdag, változatos legyen. Fejlett kommunikációs készséggel

rendelkezzenek. Értelmi képességek kibontakoztatása, az önálló, az alkotó, és aktív gondolkodás alapjainak lerakása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Szókincsbővítés
- Kifejezőképesség fejlesztése
- Helyes kiejtés, beszédritmus kialakítása.
- Beszédfegyelem kialakítása.
- Tiszta, érthető folyamatos, a mondanivaló árnyalt megfogalmazásával, nyelvtanilag helyes beszéd kialakítása
- Beszédmegértés fejlesztése
- Beszédszervek edzése.
- A beszédhibák korrekciója.
- A gyermeki kérdések inspirálása, megválaszolása.

Az anyanyelvi nevelés szerves része az óvodai élet minden percének, és a nevelés minden területéhez szorosan kapcsolódik. Beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel az óvodai nevelőtevékenység egészében jelen van. A gyermekek beszédének minősége meghatározza a gyermekek egész személyiségfejlődését, hiszen a helyes beszéd biztonságérzetet, gazdag ismereteket, nyitottságot a befogadásra, mély érzelmet nyújt. Az anyanyelvi nevelés valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladat. Élménygazdag környezetet teremtünk, anyanyelvi játékokat szervezünk. A személyes példa, a helyes mintaadása kiemelt jelentőségű. Nyugodt, kiegyensúlyozott, szeretetteljes csoportlétkör kialakításával érzük el, hogy a gyerekek szívesen és bátran beszélnek, kérdeznek a felnőttektől és társaiktól egyaránt.

A kommunikációs képességeiben lassan fejlődő gyermekeket szükség esetén szakemberhez irányítjuk. Az óvoda logopédusa hetente tart foglalkozásokat óvodánkban. A nevelési év elején a felméri a beszédhibás gyermekeket, s az órarendjében a fejlesztő foglalkozásokat megtervezi.

Az értelmi nevelés a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint a meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve biztosít a gyermeknek változatos tevékenységeket, amelyeken keresztül további élményeket, tapasztalatokat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről. Egyrészt a gyermek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendszerezése, bővítése, különböző tevékenységekben és élethelyzetekben való gyakorlása, másrészt az értelmi képességek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) fejlesztése. Minél több érzékszervre ható tapasztalatszerzést,

megfigyelési lehetőséget biztosítunk a gyermekeknek. Sokoldalúan fejlesztjük az auditív, vizuális, érzékelésre épülő képességeket. Fejlesztjük a képzeletet és fantáziát sok valós élmény nyújtásával, valamint mesehallgatással, és játék biztosításával. Nyitott, játékos helyzetek teremtésével többféle megoldás keresésére ösztönözzük a gyermekeket.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Vannak elemi ismeretei az őt körülvevő világról, felismer összefüggéseket.
- ✓ Probléma helyzetben törekszik a megoldás keresésére, szívesen kísérletezik.
- ✓ Képes időrendiséget felállítani.
- ✓ Néhány mesét, verset, mondókát képes emlékezetből felidézni.
- ✓ Képről mondatokban beszél.
- ✓ Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezi ki magát.
- ✓ Beszédének tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek.
- ✓ Tud rövid történeteket, szöveget visszamondani.
- ✓ Olyan szókinccsel rendelkezik, amely lehetővé teszi számára, gondolatainak érthető kifejezését.
- ✓ Minden magán és mássalhangzót tisztán ejt.

V. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

Ebben a tevékenységrendszerben kiemelt szerepet szánunk a semmi mással nem helyettesíthető játéknak. A gyermekek érdeklődését, kíváncsiságát, aktivitását felhasználjuk a szervezett tevékenységek során.

„A játék nem más, mint a lélek megnyilvánulás,
segítségével olvashatóvá válik a lélek...”
(Ancsel Éva)

1. Játék

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, s így az óvodai nevelés leghatékonyabb eszköze. Ebből következően a gyermek 7-9 óra napi játékszükségletét ki kell elégíteni, és meg kell hagyni a játék semmi mással nem helyettesítő szerepét. A játék a gyermek számára a legfőbb élményforrás, ugyanakkor a személyiség fejlesztésének színtere, a tanulás, a készség, és képességfejlesztés leghatékonyabb módja. A kisgyermek első valódi játszótársa a

családban, és az óvodában is a felnőtt – a szülő, és az óvodapedagógus. Utánzó mintát adnak, később bevonható társ marad.

Cél: Az örömteli játék adta lehetőségek kiaknázásával a gyermekek teljes személyiségfejlődésének, pszichikumának, kreativitásának, és a differenciált képességfejlesztésének megvalósulása.

Testi, szociális, értelmi és kommunikációs képességei, akarati tulajdonságai, érzelmi viszonyulásaik, szokásaik, viselkedésük, alkalmazkodó képességük fejlődése, mely során érvényesül a gyermekek szabadsága, önállósága.

Az óvodapedagógus feladatai:

Biztosítjuk a nyugodt, szabad játék feltételeit. A légkör kialakítása során vidám, nyugodt, barátságos családi, elfogadó, felszabadult hangulatot teremtünk. A játéktémákat és azok tartalmát, a csoport összetételét és életkori arányait figyelembe véve alakítjuk ki a teremben az állandó és ideiglenes játszóhelyeket. Lehetőséget teremtünk a játék folyamatában a változtatásokra. A mozgásos és a nyugalmasabb játékok számára egyaránt biztosítjuk a játék tartalmának megfelelő teret, és „kuckókat”, hogy a játszócsoportok igényeik szerint elkülönülhessenek. A napirend keretein belül biztosítjuk a hosszan tartó és zavartalan játékidőt. Ezáltal lehetőséget nyújtunk az elmélyült játék kialakulására, a játéktémák kijátszására, a tartalmas alkotások létrehozására. Indokolatlanul nem szakítjuk félbe a játékidőt.

A tartalmas és fejlesztő játékeszközöket a csoportok összetételéhez és igényeihez mérten pótoljuk, bővítjük, cseréljük, karbantartjuk. A gyermekek igényeinek megfigyelése, valamint a fejlesztő feladatok tervezése alapján a csoportonkénti átgondolásával, választjuk ki a játékeszközöket. Az esztétikai és minőségi igény mellett a fejlesztő, motiváló hatást is figyelembe vesszük. A játékszereket és eszközöket úgy helyezzük el, hogy könnyen áttekinthetőek és elérhetőek legyenek a gyermekek számára, és keltsék fel érdeklődésüket. Jó szokásrendszer kialakításával, tapintatos, elfogadó nevelési stílusával megteremtjük a nyugodt, derűs, szeretetteljes, bizalmas hangulatot.

A játékkedv fokozása, a játéktémák bővítése, a tartalom mélyítése érdekében sokoldalú élmény- és tapasztalatszerzési lehetőségeket szervezünk, kihasználjuk az óvoda, a környezet és a szülők kínálta lehetőségeket, sétákat, kirándulásokat. A gyermekek óvodán kívüli, otthonról hozott tapasztalatait és élményeit is felhasználjuk a játék tartalmi gazdagítása érdekében. A játék továbbfejlesztését technikai tanácsokkal, új eszközökkel színesítjük. Szükség esetén (agresszió, szorongás) védelmet, biztonságot nyújtunk, segítünk feldolgozni az élményeket.

Csak akkor avatkozunk be, ha pozitív fordulatot kell adni egy nem kívánatos viselkedési formának, vagy zavarják egymást, testi épségüket veszélyeztetik, ha a konfliktusokat a

játszócsoporthoz nem képes önállóan megoldani. Indirekt irányítással, tudatos jelenléttel, támogató, serkentő magatartással biztosítjuk, hogy a gyermekek szabadon valósíthassák meg elgondolásaikat élményeik, érzelmeik, fantáziájuk szerint. A játék érdekében problémát vetünk fel, választásra késztető megjegyzéseket teszünk, eszközhasználatra ösztönözünk, ötletet adunk. Szükség esetén segítséget, példát, mintát nyújtunk. Szabályjátékokat irányítunk.

Gyermeki tevékenységek - játékfajták:

➤ Gyakorló játék:

A gyakorló játékkal megismerik az eszközök, tárgyak különböző tulajdonságait. A véletlen cselekvéshez örömszerzés társul. Ez ad alapot a többszörös megismétléshez, amely szinte ritmusosan jelentkezik. Ez a tevékenység jól fejleszti a szem-kéz koordinációját.

➤ Szimbolikus és szerepjáték:

Megjelenése a gyermeki pszichikum törvényszerű következménye. A vállalt szerepeken keresztül megjelenítik a valóság számunkra lényeges elemeit. Alakulnak a gyermekek közötti társas kapcsolatok. Fontos szerepe van az élményeknek, érzelmeknek, s ezáltal lemérhető, hogy az őt körülvevő környezetet milyen mértékben ismeri.

➤ Dramatizálás, bábozás:

Rendszeres meseélményt biztosítunk, amely elősegíti ezeknek a játékfiguráknak a kialakulását. A megfelelő kellékekről, eszközökről, jelmezekről folyamatosan gondoskodunk. A báb félénkebb, visszahúzódóbb gyermeke megszólaltatásának egyik fontos eszköze.

➤ Építő, konstruáló játék, barkácsolás:

Az építő, konstruáló játék kreativitásra nevel, velejárája a megfigyelés, emlékezet, képzelet, probléma-megoldás, esztétikai érzék, és a manualitás fejlődése. E játékokhoz kapcsolódva jelenik meg a barkácsolás, a gyermekek aktív részvételével, átéljük az én készítem, alkottam örömeit.

➤ Szabályjáték:

A szabályjátékok a gyermekek mozgását, illetve az értelmi képességeit fejlesztik. A szabályjátékok együttműködést kívánnak, hogy a szabályoknak meg tudjon felelni a gyermek; szükséges, hogy tudja késleltetni cselekvési és mozgásvágyát, és a cél érdekében alárendelje a szabályoknak viselkedését, képes legyen a szabályok megértésére. Olyan fontos

személyiségjegyek kialakulását is segíti, amelyek az iskolaérettség eléréséhez feltétlenül szükségesek (önfegyelem, kommunikációs képesség, szabálytudat, társakhoz való viszony).

A fejlődés jellemzői az óvodás kor végére:

- ✓ A gyermekeknek valóban öröm a játék, mert szeret és tud játszani.
- ✓ Önállóan tudják a szerepeket, eszközöket elosztani, a teret elképzelésüknek megfelelően átrendezni.
- ✓ Képesek több napon keresztül ugyanazt a játéktémát közösen, kitartóan játszani.
- ✓ Játékukban dominánsan van jelen a szerepjáték, ahol a felnőttek világát, foglalkozásokat, szerepeket játszanak újra a viselkedési – udvariassági normákkal.
- ✓ Élvezik, gyakran választják a szabályjátékokat, betartják a szabályokat, és elviselik a kudarcokat.
- ✓ Egészséges kíváncsiság, érdeklődés, tevékenységvágy jellemzi őket.
- ✓ Képesek társaikkal és a felnőttekkel kommunikálni, szeretnek beszélni, bátran megfogalmazzák véleményüket, kérdéseiket.
- ✓ Elfogadják, hogy vannak szabályok, képesek önmagukat szabályozni, rendelkeznek önkontrollal.
- ✓ Meg tudnak oldani egyszerű szervezési feladatokat, közös együttműködéssel, véleményütköztetéssel.
- ✓ Rendelkeznek az ismeretek elsajátításához, és alkalmazóképes tudáshoz szükséges készségekkel.
- ✓ Pozitív „énképpel” rendelkeznek, ismerik saját erősségeiket, értéküket.
- ✓ Játékeszközökre vigyáznak.

2. Munka jellegű tevékenységek

A személyiségfejlesztés fontos eszköze a játékkal és a cselekvő tapasztalással sok vonatkozásban azonosságot mutató munka és munka jellegű játékos tevékenység – az önkiszolgálás, segítség az óvodapedagógusnak és más felnőttnek, a csoporttársakkal együtt, értük. Később önálló tevékenységként végzett alkalmi megbízások teljesítése, az elvállalt naposi, vagy egyéb munka, a környezet-, a növény- és állatgondozás. A gyerekek a munkát általában könnyedén, örömmel és szívesen végzik. Ezért szívesen azonosulnak a munka céljával, természetesnek tartják szükségességét, élvezik az elért eredményeket. A munka azonban az

óvodáskor végéig játékos jellegű marad. A gyermekektől belső fegyelmet, kötelezettség vállalást és annak teljesítését igényli.

Cél: Társas együttéléshez szükséges készségek és jártasságok elsajátítása. Akarati, erkölcsi tulajdonságok erősítése. A munkavégzéshez szükséges beállítódások, célszerű munkafogások, készségek, képességek, tulajdonságok kialakulása, cselekvő tapasztalással a gyermeki személyiség, saját és mások munkájának megbecsülésére és elismerésére nevelés.

Az óvodapedagógus feladatai:

Állandó megerősítéssel a munkához való pozitív viszonyt alakítunk ki, mely során a gyerekek megtanulják tisztelni, a munkát végző embert.

Megérettetjük a gyermekekkel, hogy a munka felelősségteljes feladat, melynek eredménye van.

Megismertetjük a tevékenységek során alkalmazott eszközök balesetmentes használatát.

Igényt alakítunk ki a gyermekekben a rend és a rendezett körülmények megtartására.

Fejlesztjük az akarati tulajdonságaikat, önállóságukat, kitartásukat, önzetlenségüket, felelősségtudatukat. Betartjuk a fokozatosság elvét.

Méretben és minőségben olyan eszközöket biztosítunk, amelyek megfelelnek az óvodás gyermekek igényeinek.

A gyermeket a saját személyükkel kapcsolatos teendőikkel ismertetjük meg: testápolás, öltözködés, önkiszolgálás, majd a társakért végzett tevékenységek önként vállalását vezetjük be.

A naposi munkát figyelemmel kísérjük.

A gyermeket alkalomszerű munkákkal bízunk meg fejlettségétől függően: eszközök előkészítése, elrakása, teremrendezés, eszközkészítés, növénygondozás, seprés, gereblyezés, lombgyűjtés, locsolás. A közösségi kapcsolatok, a kötelességteljesítés alakításának eszköze, a saját és mások elismerésére nevelés egyik formája. Legyen sikerélményük, amely kedvet ébreszt a további munkához.

Gyermeki tevékenységek:

➤ Önkiszolgálás:

A gyermekeknek saját személyükkel kapcsolatos munkája az étkezés, testápolás és öltözködés. Kiscsoportban főleg év elején fontosnak tartjuk a személyes bemutatást, a differenciált segítségnyújtást. Részben osztott csoportjaink lehetőséget adnak arra, hogy kihasználjuk az idősebb társak pozitív hatását.

➤ ***Naposság:***

A naposság közösségi megbízatás, nélkülözhetetlen a csoport életében. A gyermektől feladattudatot feltételez, a figyelem összpontosítását igényli. A feladatok nagy részét az étkezés körüli teendők ellátása jelenti. A naposoknál jelkép is lehet – kötény - amely nemcsak a megbízatást és a feladatvállalást jelzi, hanem vonzóvá teszi a tevékenységet. A csoportba kihelyeztünk egy Napostáblát, ahol a gyermekek már látják, hogy ki mikor következik. Örömmel vállalják az ezzel járó feladatokat.

➤ ***Növénygondozás:***

E tevékenység során a gyermekek a növények életfeltételeinek megteremtéséhez járulnak hozzá. Évszakoknak megfelelően részt vesznek a növények gondozásában, az udvar rendjének megőrzésében. A munka folyamán a gyermekek megismerkednek egyes munkafolyamatokkal.

➤ ***Alkalomszerű munkák***

Ünnepek előtt a csoportok ízléses díszítésében részt vesznek a gyermekek. Alkalomszerűen főzünk, salátát készítünk, sütünk: mézeskalács, sütemény, fánk. Ajándékokat készítenek szüleiknek, nagyszüleiknek és társaiknak különböző ünnepekre.

➤ ***A környezettudatos viselkedés megalapozását segítő munkák:***

A szemetet szelektíven gyűjtjük a csoportszobában elhelyezett gyűjtőben. Segítenek ősszel a falevelek összegyűjtésében. Télen gondoskodnak a madarokról.

A virágokat, növényeket nem tépik le, hanem hagyják az eredeti helyükön, az eredeti szépségükben. Szívesen ápolják a növényeket a csoportszobában és az udvaron.

A tevékenységek jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Ügyel saját személye, és környezete rendjére.
- ✓ Munkatevékenységében kitartó.
- ✓ Szívesen vállal munka jellegű megbízatásokat.
- ✓ A munkavégzésnél használt eszközöket elrakja.
- ✓ Ügyelnek személyük, és környezetük tisztaságára, rendjére.
- ✓ Az étkezőasztalt esztétikusan teríti meg.
- ✓ Étkezés után a saját edényeit elrakja.
- ✓ Részt vesz teremrendezésben, ágyazásban.

3. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Az óvodában a tanulás folyamatos, jelentős részben utánzásos, spontán és szervezett tevékenység, amely a teljes személyiség fejlődését, fejlesztését támogatja és amely nem szűkül le az ismeretszerzésre. Az egész óvodai nap folyamán adódó helyzetekben, természetes környezetben, kirándulásokon, az általunk kezdeményezett tevékenységi formákban, szervezeti és időkeretekben valósul meg.

A tanulás feltétele: a gyermek cselekvő aktivitása, a közvetlen, sok érzékszervét foglalkoztató tapasztalás, felfedezés lehetőségének biztosítása, kreativitásának erősítése.

Cél: Az óvodás gyermek képességeinek, kompetenciáinak fejlesztése, tapasztalatainak bővítése, rendezése, attitűdök erősítése. Az óvodapedagógus a tanulást támogató környezet megteremtése során épít a gyermekek előzetes élményeire, tapasztalataira, ismereteire. A tanuláshoz való pozitív viszony kialakításával az iskolai életmódra való előkészítés.

A nevelési-oktatási célok határozzák meg a tanulás lehetséges formáit és módszereit az óvodában:

- az utánzásos minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás, szokások alakítása,
- a spontán játékos tapasztalatszerzés;
- **a játékos, cselekvéses tanulás;**
- a gyermeki kérdésekre, válaszokra épülő ismeretszerzés;
- az óvodapedagógus által **irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, felfedezés;**
- a gyakorlati problémamegoldás.

Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során, személyre szabott, **pozitív értékeléssel** segíti a gyermek személyiségének kibontakozását.

Az óvodapedagógus feladatai:

Érzelemgazdag, biztosságot nyújtó, kölcsönös bizalmon alapuló csoportléggör kialakítása, az érési folyamatok optimális támogatása. Megfelelő mennyiségű és minőségű ingerhatás, tapasztalás és cselekedtetés, felfedezés biztosításával a gyermeki **kíváncsiság felkeltése**, kielégítése, problémamegoldás. A közvetlen tapasztalatra, mozgásra, élményre épülő képességek, részképességek fejlesztése, mely magába foglalja a szenzoros, motoros, szociális és verbális tanulást egyaránt.

Lényeges, hogy a gyermekek **önként és szívesen vegyenek részt** azokon a tevékenységekbe ágyazott kezdeményezéseken, amelyeket az óvodapedagógus tesz színessé,

képszerűvé, szeretetteljessé. A **kötetlen alkalmyszerű tevékenységekben** a gyermekek megszerzik azokat az ismereteket, képességeket, amelyek képessé teszik őket a **kötött foglalkozások** feladatainak megoldására. **Elsősorban differenciáló, egyéni, mikrocsoportos, vagy kooperatív technikákat alkalmazunk.**

A tanulás alapvető feltételének megteremtése, a szokásrendszer kialakítása, a tevékenységek állandó helyének meghatározása, a jól megválasztott időkeret, és az elegendő számú, méretű, minőségű, sok érzékszervet foglalkoztató eszköz biztosítása. A szervezeti formát a tevékenység tartalmától, a résztvevő gyermekek számától, összetételétől, fejlettségétől függően az óvodapedagógus megválasztja, differenciáltan alkalmazza. A teljes pedagógiai folyamat követhető a tevékenységi tervben, a csoportnaplóban, valamint a gyermeki produktumokban.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ✓ Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos fegyelem.
- ✓ Képes azonosulni a feladattal, kialakul bennük az igény, hogy a feladatot sikerrel oldják meg. Feladatai végrehajtásában kitartó.
- ✓ Érdeklődik környezete tárgyai, jelenségei és ezek összefüggései iránt.
- ✓ Megkezdődik az önellenőrzés, és a fokozott együttműködés képességének a kialakulása.
- ✓ Képes a már elsajátított ismeretek szándékos felidézésére, figyelmének időtartama életkorának megfelelő.
- ✓ Kialakulnak a közösségi élet szempontjából fontos normák, együttélési szabályok.

4. Verselés, mesélés

Az érzelmi biztonság megadásának, az anyanyelvi nevelésnek egyaránt fontos eszköze többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókák, dúdolók, versek. A mese életkorilag megfelel az óvodás gyermek szemléletmódjának, és világképének. Vers és mese a nyelvi nevelés eszközei, mert a szóhasználat, a sajátos stílus, az írói eszközök gazdag lehetőségeit kínálják.

A magyar gyermekköltészet, a népi, dajkai hagyományok gazdag, és jó alkalmat, erős alapot kínálnak a mindennapos mondókázásra, verselésre. A mese a gyerekek érzelmi, értelmi, erkölcsi fejlődésének egyik legfőbb segítője. A mese feltárja a gyermekek előtt a külvilág, és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, és megfelelő viselkedésformáit. Visszaigazolja a gyermek szorongásait, és egyben megoldást, és feloldást kíván. A mese és vers élmény a kisgyermek számára, irodalmi nevelésről azonban csak akkor beszélhetünk, ha a gyermek szereti a verset, mesét, ha örömet okoz neki, ha kéri, várja az újabb és újabb élményt.

Cél: Segítse elő a gyermekek érzelmi biztonságát az óvodában a közösségen belül. Művészi és nevelő hatásával alakítsa a gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését.

A mesélés pihentet, szórakoztat, az anyanyelv közegén át hat, emberi kapcsolatokra tanít, segít a világban eligazodni, az élmények feldolgozásával oldja a szorongást.

- Irodalmi anyag tudatos válogatása a jelentkező vagy megelőzni kívánó problémákra.
- Színházlátogatások megszervezése szülők partnerek összefogásával.
- Meseélmények hatására gazdagodjon szókincsük, verselési-mesélési kedvük, sokrétű önkifejezésük. Bátor kiállással erősödjön önbizalmuk, más területen is vállalják verbális véleménynyilvánításukat.
- A gyermekek érdeklődésének, szereplési vágyának bátorítása a feltételek biztosításával. A település rendezvényein való részvétellel lehetőség a szereplésre a sikerélményhez jutásra.

Az óvodapedagógus feladatai:

Művészi értékű, népi, klasszikus és kortárs irodalmi alkotásokat válogatunk az alábbi szempontok szerint:

3-4 éveseknek rövid állatmesék, láncmesék. A versanyag zömét a népi mondókák alkotják, ezek közül is ölbeli játékok, állathívogatók és az ismert költőink ritmikus, játékos versei.

4-5 éves korú gyermekeknek egyszerűbb tündérmesék, hosszabb lélegzetű állatmesék, magyar írók modern meséi, valamint verses mesék. A népi mondókák, halandzsza szövegek, kiolvasók alkotják a nagyobb részt. Ezen kívül vidám humoros versek, klasszikus és mai magyar költők versei, művei.

5-6-7 éves korra már kialakul a mesére való beállítódás, a kettős tudat. Így a klasszikus tündérmesék, cselekmény dús állatmesék, népmesék, novellisztikus, realiztikus, tréfás mesék, meseregények kerülnek előtérbe.

Az óvodában a 3-7 éves gyermek életkori sajátosságaihoz igazodóan a népmesék, a népi hagyományokat felelevenítő mondókák, rigmusok, a magyarság történetét feldolgozó mondavilág elemei, meséi, a klasszikus és kortárs irodalmi műveknek egyaránt helye van.

Fokozatosan szoktatjuk rá a gyermekeket a mese figyelmes végighallgatására. A többszöri meghallgatás után a gyermekekkel a mesét dramatizálva is feldolgozzuk szókincsük és kifejezőmódjuk bővítésére. A bábokkal való ismerkedéskor rövid, párbeszédés jeleneteket mutatunk be. Később a bábok számát, jelenetek időtartamát növeljük. Eleinte a kicsiknek paraván nélkül bábozunk. A nagyobbakkal minden adandó alkalmat felhasználunk a kiolvasók,

versek ismételtetésére. Az új verseket a gyermekek élményeihez kapcsoljuk. Ügyelünk a szavak pontos, tiszta ejtésére, értelemszerű hangsúlyozására. A mesék, versek cselekményét mozgással, mimikus játékkal is kifejezzük. Mesélés, verselés tevékenységeket naponta szervezünk. Az élményszerű befogadáshoz megteremtjük a szükséges nyugalmat. A mondókázást mindig mozgáshoz, játékhoz kapcsoljuk. A verset, mint egészét mindig az elejétől a végéig mondjuk el, a hozzá kapcsolódó gesztusokkal, mozdulatokkal, közös ritmikus beszéddel. A nagyobbaknak könyvtár, múzeum, - és színházlátogatást szervezünk.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Szívesen mondogatnak verseket, mondókákat, figyelmesen csendben végighallgatják a mesét.
- ✓ Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- ✓ Óvják, vigyázzák a könyveiket otthon és az óvodában is.
- ✓ Folyamatosan, összefüggő mondatokkal fejezik ki magukat.
- ✓ Beszédüknek tagoltsága, hangsúlya, hanglejtése megfelel anyanyelvünk követelményeinek. Képről mondatokban beszélnek.
- ✓ Tudnak rövid történeteket, szöveget visszamondani.
- ✓ Olyan szókinccsel rendelkeznek, amely lehetővé teszi számukra, a gondolatai érthető kifejezését.

5. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodában a környezet hangjainak megfigyelése, az ölbéli játékok, a népi gyermekdalok, az éneklés, az énekes játékok, a zenélés örömet nyújtanak a gyermekeknek, egyben felkeltik zenei érdeklődését, formálják zenei ízlését, esztétikai fogékonyságát. Az élményt nyújtó közös ének-zenei tevékenységek során a gyermek felfedezi a dallam, a ritmus, a mozgás szépségét, a közös éneklés örömét. A népdalok éneklése, hallgatása, a gyermek-, néptáncok és népi játékok, hagyományok megismerését, továbbélését segítik. Az óvodai ének-zenei nevelés feladatainak eredményes megvalósítása megalapozza, elősegíti a zenei anyanyelv kialakulását.

Cél: A zenei anyanyelv megalapozása, a gyermekek biztonságérzetének növelése, gátlásaik feloldása, önként vállalt fegyelmük, közösségi érzésük, és magatartásuk kedvező alakítása.

A zenei anyag elsődleges segítségünk beszoktatás idején. A nap folyamán bármikor lehetőség nyílik énekes, mondókás játékokra a csoportszobában és az udvaron egyaránt. Kapcsoljuk dalainkat és mozgásunkat a környezet megismerésére neveléshez, mese-vershez, matematikai játékokhoz, ábrázoláshoz. A játékdalokhoz, mondókákhoz természetes módon kapcsolódik a zenei képességfejlesztés:

zenei ritmusérzék (ütem-, ritmus-, tempóérzék), zenei hallás, tiszta éneklés, dinamikai és hangszín érzék) zenei emlékező és reprodukáló képesség, belső hallás, zenei formaérzék.

A Kodály Zoltán zenepedagógiai módszerei alapján Forrai Katalin által kidolgozott óvodai ének-zenei nevelés alapjaira épülő fejlesztést programunkon belül hatékonyan kívánjuk megvalósítani. Ezzel kívánjuk biztosítani a gyermekek ének-zenei kultúrájának megalapozását, a néphagyományőrzést és az ének-zenei nevelés színvonalának megőrzését. A zenehallgatásnál hangsúlyozzuk az éneklés, az élőzene előtérbe helyezését, ezért megismertetjük a gyerekeket eredeti népi hangszerekkel, fogadjuk az eredeti népi hangszereket használó népzenei előadókat, együtteseket, ezzel zenei ízlésüket is formáljuk. Teret engedünk a magyar népi gyermekjátékok bővebb alkalmazásának, a Zalai – népi gyermekdal gyűjteménynek is.

Az óvodapedagógus feladatai:

Népi játékok és igényesen válogatott kortárs művészeti alkotások felhasználásával fejlesztjük a ritmust, éneklést, hallást, mozgást. Az éneklési készség, ritmusérzék, hallásfejlesztés, harmonikus mozgás, zenei alkotó fantázia fejlesztése.

A népdalok, népi játékok által a hagyományokat megismertetjük, továbbélését segítjük. Jó példát mutatunk a gyermekeknek a tiszta, szép énekléssel és szövegkiejtéssel.

Ügyelünk, hogy a dalanyag a gyermekek értelmi és fizikai adottságainak megfelelő, kis hangterjedelmű C-C' magasságú legyen. Buzdítjuk, bátorítjuk a gyermekeket az egyéni, önálló éneklésre is. Az egyenletes lüktetés megéreztetését kiscsoportos korban elkezdjük egyszerű, utánzó mozdulatok folyamatos ismételtetésével.

A dalok ritmusát kiemeljük, erre épül a motívum hangsúly megéreztetése. Összekapcsoljuk az egyenletes lüktetést, és a ritmust. Ritmus visszhang játékot játszunk. Gyors-lassú tempót érzékeltetjük. Megismertetjük a gyermekekkel néhány egyszerű ritmushangszer használatát. A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

Hallásfejlesztés:

- Magas és mély hang közti különbség felismerése és kifejezése.
- Halk és hangos közti különbség felismerése és kifejezése.

- Hangszín felismerés: a környezete tárgyainak, zörejeinek felismerése.
- Belső hallás fejlesztése.
- Dallam felismerés (dúdolásról, hangszerről)
- Dallambújtatás.

Harmonikus mozgás fejlesztése:

- Térformák alakítása. Egyszerű tánc mozdulatok elsajátítása (pl: forgás, guggolás, taps, sarokkoppantás, egy lépéses csárdás).
- Átbújás, szűkülő-táguló kör, sorgyarapodó, páros játékok, utánzások.

Zenei alkotó fantázia fejlesztése:

- Énekelve beszélgetés, énekelve, ritmizálva köszönés.
- Ismert mondókára, versre dallam kitalálása. Kérdés-felelet játék.
- Az egyszemélyes játékhelyzettel felkeltjük a gyermek éneklési kedvét.
- A nagy teret igénylő énekes játékokat az 5-6-7 éves korú gyermekek számára heti 1 alkalommal kötött jelleggel szervezünk a csoportszobában, vagy udvaron.
- A zenei nevelést szorosan összekapcsoljuk az óvodai élet minden területéhez.
- A jeles napokat, ünnepeket a kapcsolódó mondókákkal, dalok éneklésével felelevenítjük. (Mikulás, Advent, Karácsony, Újév, Farsang, Húsvét, Március 15, Anyák napja, Évzáró)
- Természeti és társadalmi eseményekhez kapcsolódó népszokások dalainak, játékaik felelevenítése.
- Tisztán éneklő gyermekeket nevezzük a Pacsirta népdaléneklési versenyre.
- Zenehallgatási anyag megválasztásánál figyelembe vesszük a gyermekek hovatartozását is.

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ✓ Tudnak néhány dalt tisztán, helyes szövegkiejtéssel egyedül is énekelni.
- ✓ Tudnak dallamot, vagy ritmusmotívumokat egyénileg visszaénekelni, visszatapsolni.
- ✓ Tudnak társaival térformákat alakítani, felelgetős dalokat énekelni.
- ✓ Ismerik a halk-hangos éneklést, a magas-mély közti különbséget, a gyors-lassú tempót.
- ✓ A zenei fogalmakat ismerik és alkalmazzák.
- ✓ Kedvelik az élőzenét, örömet okoz számukra a zene hallgatása
- ✓ Megkülönböztetik az egyenletes lüktetést a dal ritmusától, tudják mindkettőt a dalból kiemelni.

- ✓ Megbeszélés, vagy egyéni ötletek alapján az éneklést ritmushangszerekkel tudják kíséni.
- ✓ A felnőtt minta spontán utánzásával az éneklés, a zenélés részévé válik a gyermek mindennapi tevékenységének.

6. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

A rajzolás, festés, mintázás, építés, képalakítás, a kézi munka mint az ábrázolás különböző fajtái, továbbá a műalkotásokkal, a népművészeti elemekkel, szokásokkal, hagyományokkal, nemzeti szimbólumokkal, az esztétikus tárgyi környezettel való ismerkedés is fontos eszköze a gyermeki személyiség fejlesztésének. A gyermeki alkotás a belső képek gazdagítására épül.

Cél: A gyermeki személyiség fejlesztése népművészeti elemekkel, esztétikus tárgyi környezettel. Jókedvvel végzett tevékenység közben óvodásainkban a külső világot megismerő képesség, az ebben való tájékozódás, intellektuális látás, kreativitás, befogadó képesség kialakulása. Képi-plasztikai kifejezőképességük, komponáló, és rendező képességük, színeképzetük, esztétikai érzékenységük, igényességük, és finom-motorikájuk fejlesztése.

A foglalkozások három témakörre épülnek:

- Síkban a képalakítás,
- térben a mintázás, plasztikai munkák,
- kézművesség, tárgy és eszközkészítés.

Ezek a tevékenységek az egyéni fejlettséghez, és képességekhez igazodva segítik a képi, plasztikai kifejezőkészséget, komponáló, térbeli tájékozódó, és rendezőképességek alakulását, a gyermeki élmény, és fantáziavilág gazdagodását, és annak képi kifejezését. Fejődik képi gondolkodásuk, esztétikai érzékenységük, szép iránti nyitottságuk, gyarapszik szín képzetük, alakul igényességük.

Az óvodapedagógus feladatai:

Megismertetjük a különféle anyagokat, eszközöket, technikai eljárásokat, hogy ha ezekben gyakorlottá válnak, tudjanak a tartalomra figyelni.

Lehetőséget adunk a gyermekeknek önálló új technikát is kitalálni, alkalmazni. Az örömmel, játékosan végzett vizuális tevékenységet úgy biztosítjuk, hogy a gyermekektől a cselekvést, és nem az eredményt várjuk, értékeljük, ugyanakkor figyelembe vesszük, hogy a rajzzal közöl valamit.

Biztosítjuk a megfelelő körülményeket: állandó hely, a gyermek által elérhető eszközök, anyagok, jó légkör. Tiszteletben tartjuk az egyéni fejlődésük útját, tempóját, sikerélményhez juttatjuk őket.

Eszközt, anyagot, témaválasztási lehetőséget kínálunk, mely a gyermek érzelmi beállítódására, kötődésére, környezetismereti témára épül a cselekvés öröme érdekében.

Szervezeti forma megválasztásával a rugalmasság, folyamatosság elvét alkalmazzuk.

Maga a tevékenység, és ennek öröme a fontos, valamint az igény kialakítása az alkotásra, az önkifejezésre, a környezet esztétikai alakítására, és az esztétikai élmények befogadására.

Biztosítjuk az alkotás lehetőségét az egész nap folyamán. Nagyobb gyermekkel kiállítás, tárlatlátogatást szervezünk. Törekedni kell a gyermeki alkotások közösségi rendezvényen való bemutatására és a tehetségek bátorítására.

Javasolt technikák:

- Zsírkréta, kréta, ceruzarajz, aszfaltkréta
- Festés: vastag, vékony ecsettel, ujjal, egyéb eszközökkel
- Zsírkréta rajz után festés (vegyes technika)
- Nyomatok agyagba, gyurmába (termések, tárgyak)
- Nyomatok dúccal (krumpli, dugó, termés, stb.)
- Előhívó, satírozó játék (falevél, fonal, ragasztás papírból, textiltől előzetesen)
- Tépés, majd vágás (vegyesen is)
- Papírbatkolás (gyertya használata)
- Festés hullámpapírra
- Hullámpapírok ragasztása
- Varrás vastag fonallal kilyukasztott papírra
- Hajtogatás, képi elrendezés ragasztással
- Téri elrendezés utólagos ragasztással (elé, fölé, mögé)
- „Csomagolás” (papírral, fonallal bevonás)
- Festés üvegre, textilre, gipszre, fára, kőre
- Fonalragasztás síkon képi jelleggel
- Papírcsík hajlítással térbeli formák alakítása
- Mintázás agyagból, gyurmából, más képlékeny anyagból (újság, krepp-papír)
- Mozaik, montázs, kollázs
- Viaszkarc
- „Fénymásolás” (zsírkréta satírozás, ceruza)
- Barkácsolás a természet kincseiből (mákgubó, gesztenye, makk, toboz stb.)

- ✎ Kasírozás, dekupázs
- ✎ Papírmetszet
- ✎ Fóliadomborítás, karcolás
- ✎ Fűzések, szövések különböző eszközök felhasználásával (termések, termények növények)
- ✎ Kézműves technikák gyakorlása

A fejlődés jellemzői az óvodáskor végére:

- ✓ Örömmel, saját kezdeményezésére ábrázolnak.
- ✓ Helyes ceruzafogás és eszközhasználat jellemzi őket.
- ✓ Ábrázolásuk változatos szín és forma használatot, tagoltságot mutatnak.
- ✓ Emberábrázolásban megjelennek a részformák, egyszerűbb mozgások.
- ✓ Tudnak egyszerű formákat papírból kivágni, hajtogatni, ragasztani.
- ✓ Részt vesznek játék,- kellék, -ajándékkészítésben.
- ✓ Téralakításra építésre képesek.
- ✓ Tudnak különféle technikákkal alkotni, anyagot, témát választani.
- ✓ Díszítő jellegű írás előkészítő feladatokat szívesen oldanak meg. Balról jobbra haladás a díszítőmunkában – szín, forma, mennyiségi ritmus – nem okoz problémát.
- ✓ Igényük az alkotás, önkifejezés, környezetalakítás és befogadás.

7. Mozgás

A rendszeres egészségfejlesztő testmozgás, a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékok és feladatok, a pszichomotoros készségek és képességek kialakításának, formálásának, és fejlesztésének eszközei. Az óvodáskor a természetes hely-, helyzetváltoztató- és finom-motoros mozgáskészségek tanulásának, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlődésének szakasza, amelyeket sokszínű, változatos, és örömteli érzelmi biztonságban zajló gyakorlási formákkal, játékokkal szükséges elősegíteni. A mozgásnak fontos szerepe van a növekedésben, az egészség megőrzésében.

Cél: Az egészséges életmód, a rendszeres testedzés szokásrendszere, a testi-lelki harmónia kialakulása, a társra figyelés, az alapvető testi képességek, a mozgás megkedvelése, különös tekintettel a természetes mozgásokra, és koordinációra.

Az egészségfejlesztő testmozgásnak az óvodai nevelés minden napján, az egyéni szükségleteket, és képességeket figyelembe véve, minden gyermek számára lehetőséget kell biztosítani.

Az óvodapedagógus feladatai:

Törekedni kell a gyermekeket legjobban fejlesztő, kooperatív mozgásos játékok széles körű alkalmazására, minden nap a lehető legtöbb időt szabad levegőn való tartózkodásra.

Fizikai aktivitáson keresztül a szellemi aktivitást előkészítjük. A mozgással kapcsolatos szókészletet fejlesztjük.

A sikeres feladatmegoldások eredményeként növeljük az önértékelést és önbizalmat. A tornával és mozgásos játékokkal fejlesztjük a gyermekek természetes mozgását, valamint testi képességeiket (erő, ügyesség, gyorsaság, állóképesség, koordináció). Pozitív irányba befolyásoljuk a gyermek teherbíró-képességét, és az egyes szervek teljesítő képességét.

A mozgásos tevékenységek során segítjük a térben való tájékozódást, a helyzetfelismerést, az alkalmazkodó képesség, valamint a személyiség akarati tényezőinek alakulását. A mozgásos lehetőségeknek teret biztosítunk teremben, és szabad levegőn egyaránt. A spontán, szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységeket kiegészítik az irányított mozgásos tevékenységek. A komplex testmozgások beépülnek az óvodai élet egyéb tevékenységeibe is, miközben együtt hatnak a gyermek személyiségének fejlődésére. Heti 1 kötelező testnevelés foglalkozást szervezünk a tornaszobában, vagy az udvaron. A foglalkozás levezetésénél lehetőséget kell biztosítani a gyermekek egyéni tempójuknak megfelelően gyakorolhassák a különböző mozgásokat. Lényeges a differenciálás, a játékosság, és a folyamatosság.

Az udvaron a természetes mozgások gyakorlásához tágas, füves udvar áll a gyermekek rendelkezésére. A nagyobb, szilárd burkolattal ellátott felületen a gyermekek gyakorolhatják a kerékpározást, rollerezést, labdapattogtatást. Zenés tornát, sétákat, kirándulásokat szervezünk. Fontos szerepet szánunk a mozgásnak, gyermekeink egészségének megóvásában. Az egészség témahét keretében a sportnak kiemelkedő szerepet szánunk: ügyességi játékok, foci, és lehetőség van a szülők sporttal kapcsolatos bemutatóira is.

Elősegítjük a sajátos nevelési igényű gyermekek integrálását a közösségben. Kiemelt feladatunk a speciális egyénre szabott eszközök használatának kipróbálása, megtanítása és ezek segítségével a tágabb és szűkebb környezet minél sokrétűbb megismertetése. Szem előtt tartva az önállóságra nevelés elvét, és az életkornak megfelelő tapasztalatok megszerzését. Figyelni kell a tehetségekre, és azok differenciált fejlesztésére.

Mozgásfejlesztés feltételei

Csoportszobáinkban elegendő hely van a megfelelő mozgásra. A heti kötött foglalkozásokat általában a tornaszobában tartjuk, ahol sajnos elég szűkös a hely, de megtalálhatóak benne a szükséges, és mozgásra motiváló eszközök. Az udvaron tágas hely adott a nagy-mozgások

kielégítésére, különböző mozgásfejlesztő fajtékaink vannak. Törekszünk a szabad levegőn való tartózkodás maximális kihasználására.

Az életkorhoz az alábbi szempontok szerint a mozgásanyagot összeállítjuk:

- Járás, mászás, futás, ugrás, dobás, elkapás, húzás, tolás, függeszkedés, forgás, gurulás, hordás, egyensúlyozás.
- Gimnasztika és talajtorna elemek.
- Sokszínű, változatos testnevelési játékokat tervezünk.
- Figyelembe vesszük: a fizikai állóképességet, erőnlétet, nagy-, és finom-mozgásokat, egyensúlyérzéklet, ritmusérzéklet, szem-kéz, szem-láb koordinációt, testséma fejlesztését
- Mozgásfoglalkozások tervezéséhez Dr. Tótszőllősné Varga Tünde: Mozgásfejlesztés az óvodában című könyvét használjuk. Ehhez igyekszünk beszerezni az eszközöket, kézi szereket. (babzsákokat varrtunk, szalagokat szabunk)

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Az egészségesen fejlődő gyermek hat éves korra megfelelő testsúllyal, testmagassággal, teherbíró képességgel rendelkezik.
- ✓ Érzékszervei épek, az idegrendszer fejlettsége megfelelő.
- ✓ Növekszik teljesítőkéességük, mozgásuk összerendezettebbé, ügyesebbé, megfelelő ritmusúvá válik.
- ✓ Cselekvőképességük gyors, mozgásban kitartóak. Szeretik a mozgást és örömmel mozognak.
- ✓ Fejlődik tér és idő tájékozódó képességük, testséma kialakult.
- ✓ Kialakul egyensúlyérzékük.
- ✓ Egyéni- csoportos-, sor- és váltóversenyt játszanak az óvónő segítségével és a szabályok pontos betartásával. Kialakul bennük az egészséges versenyszellem.
- ✓ A természetes járást ütemes járással váltakoztatják.
- ✓ Állórajtból kiindulva 20-30 métert futnak.
- ✓ Ismerik a kézi szereket használatát. Tud helyben labdát pattogtatni
- ✓ Kitartóak, fegyelmezettek.
- ✓ Ismeri a vezényszavakat.
- ✓ Ügyel saját,- és társaik testi épségére.

8. Külső világ tevékeny megismerése – környezeti tartalommal

*„Mutassuk meg a világot olyannak, amilyen,
örömmre szabottan minden kényszer nélkül,
hogy az eredmény ne maradjon el...”
(Ancsel Éva)*

A környezet megismerése az óvodai nevelés egészében érvényesülő folyamat. Az óvodában a gyermek elsősorban önmagával, valamint szűkebb természeti és társadalmi környezetével ismerkedik meg. A környezeti nevelés a környezettudatos, környezetre figyelő, óvodavédőmagatartás megalapozását foglalja magában. A nevelés során kialakíthatók azok a szokások, magatartásformák, amelyek a környezettel való harmonikus együttélést biztosítják későbbi életvitelükben.

A gyermek miközben felfedezi környezetét, olyan tapasztalatok birtokába jut, amelyek a környezetben való, életkorának megfelelő biztos eligazodáshoz, tájékozódáshoz szükségesek.

Cél:

Minél több érzékszervi és mozgásos tapasztalat szerzése az őket körülvevő természeti, és társadalmi környezetről. Életkoruknak megfelelő szinten olyan szokásrendszer elsajátítása, amelyek meghatározóak a környező világgal való harmonikus kapcsolatteremtéshez. A természeti, emberi, tárgyi környezettel, családdal való ismerkedés során tapasztalatok szerzése.

A gyermekek figyelmének felhívása a természet szépségére, értékeire, szeretetére személyes példát mutatva. Ismerjék meg szülőföldjüket, az itt élő embereket, a hazai tájat, a helyi hagyományokat, és néphagyományokat, a közösséghez tartozás élményét, a nemzeti, családi és tárgyi kultúra értékeit, ezek szeretetét, védelmét.

Az óvodapedagógus feladatai:

Elősegítjük az emberi és tárgyi környezethez fűződő pozitív viszony kialakulását, a természet védelmét, a környezettudatos magatartás megalapozását. A közvetlen környezetünkben lévő világ értékeinek megismertetését, megszerettetését a gyermek aktív tevékenysége által. Az élő és élettelen környezeti tényezők leglényegesebb sajátosságainak megtapasztaltatása. Szokások, szokásrendszerek, viselkedési formák megalapozása. Olyan képességek és készségek tudatos fejlesztése, amelyek szükségesek a természeti és az ember által épített, létrehozott környezettel való harmonikus kapcsolat kialakulásához.

A „Együnk gyümölcsöt minden nap!” program megvalósítása. Zöld Óvoda cím megpályázása, kritériumrendszer megvalósítása.

A környezettel való ismerkedés közben fejlesztjük a gyermekek beszédmegértő, és nyelvi kifejezőképességét, értelmi képességeit.

Lehetőséget teremtünk a folyamatos megfigyelésekre. Az óvoda környezete, a csoportszobában az élősarok, séták, kirándulások az óvoda környékén, látogatások lakóhelyünk nevezetességeihez, egy-egy háziállatokat nevelő családhoz. Különböző munkahelyek megtekintése (Posta, Bolt, Orvosi rendelő, Erdészet, Fodrászat, Pékség, Autószerelő műhely stb.) A tervezés során figyelembe vesszük a helyi adottságokat, lehetőségeket, évszak változásait, ünnepeket.

Alkalmi, és folyamatos tapasztalatszerzéseket, megfigyeléseket, komplex érzékszervi ismeretgyűjtéseket, munka jellegű tevékenységeket, szimulációs játékokat szervezünk az alábbi témakörökről:

- Évszakok, természet változásai, időjárás, öltözködés, színek.
- Hét napjai, napszakok.
- Növények, állatok, ezekhez kapcsolódó emberi tevékenységek.
- Testünk.
- Közlekedés.
- Településünk.
- Család.
- Foglalkozások

Választható gyermeki tevékenységek:

Ősz:

- ♣ Megfigyelik a természet változásait, kezdve az óvoda udvarán lévő fákon, bokrokon.
- ♣ A környezetünk fáinak felismerése, levelének-termésének gyűjtése.
- ♣ Levélgyűjtés, színskálakirakás, vizuális tevékenység során, matematikán való sokoldalú felhasználás.
- ♣ „Mi fánk”- egy kiválasztott fa változásainak folyamatos megfigyelése.
- ♣ Termények, termések begyűjtése: vadgesztenye, dió, makk, toboz szedés.
- ♣ Séta a kiskertekhez, zöldségfélék, gyümölcsök megfigyelése.
- ♣ Szemétgyűjtés az óvoda udvarán és környékén, környezetvédelemmel kapcsolatos feladatok, fa ültetése, gondozása.
- ♣ Október 4-én megemlékezünk az Állatok Világnapjáról. Látogatás a Festetics Imre állatparkba, és a Természet házába, (interaktív foglalkozás) vagy a Vadászatai Múzeumba.

- ♣ Fűszer és gyógynövények, csipkebogyó, begyűjtése, szárítása, felhasználása
- ♣ Salátakészítés (gyümölcs, zöldség)
- ♣ Séta az őszi erdőbe.
- ♣ Szőlőszüret, kukoricatörés, dióverés egy környékbeli hegyen.
- ♣ Látogatás a Georgikon Majormúzeumba szürettel kapcsolatos eszközök, gépek megtekintése.

Tél:

- ❖ Téli örömök: hóember, hó-vár, hó-szobor építés, hógolyózás, szánkózás, csúszkálás.
- ❖ Kísérletezés: olvasztás, fagyasztás, párologtatás, jég-készítés.
- ❖ Madárvédelem: madáretetés a gyűjtött anyagok felhasználásával. Az etetőbe szálló madarak megfigyelése, néhánynak a felismerése (pl. vörösbegy, széncinke, kékcinke, feketeterítő, veréb).
- ❖ Az ősszel begyűjtött gyógynövényekből csipkebogyóból, teafőzés
- ❖ Hajtatások, rügyeztetések, csíráztatások az óvodai élősarokban: játékos vizsgálódás, kísérletezés a különböző körülmények között tartott növényekkel (fény, hő, víz megléte és hiánya a fejlődéshez).
- ❖ A ház körül élőállatok életmódjának, alkalmankénti megfigyelése egy család udvarán.
- ❖ Téli örömök lehetőségének megteremtése: nyomkeresés és azonosítás a hóban (macska, madár, emberi lábnyom).
- ❖ Kirándulás a téli Balatonhoz (csúszkálás a jégen, fakutya, hattyúk megfigyelése, a Balaton és a Hévízi-tó összehasonlítása).
- ❖ A vadon élő állatokkal való ismerkedés a Balatonedericsi Afrika Múzeumban.

Tavaszi

- ☒ A tavaszi rügyfakadás és virágzás folyamatos megfigyelése környezetünk fáin, bokrain.
- ☒ Udvarrendezés (letört ágak összegyűjtése, gereblyezés).
- ☒ Környezetünk növényeinek folyamatos megfigyelése: a kertekben, és az erdőben.
- ☒ A bogarak, lepkék, méhek, madarak megfigyelése, nagyítók, bogárnéző használata (bodobács, katicabogár, hangya, a madarak fészeképítő munkája).
- ☒ Környezetük színeinek, a világosabb, sötétebb árnyalatainak felismerése, a tavaszra jellemző színek keresése (pl. az erdőben tett kirándulás alkalmával).
- ☒ Március 22-e hetében Víz témahetet, április 22-e hetében Föld témahetet tartunk interaktív foglalkozásokkal, május 10-én a Madarak és Fák Napján kirándulásokat szervezünk pl: Fenékpusztai Madárgyűrűző táborba, Gyenesdiási Nagymezőre, vagy a közeli erdőbe.

- Ismerkedés a Kis-Balaton növény és állatvilágával, távcsövek, nagyítók használata (Kányavári sziget)

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ Megkülönbözteti az évszakokat, napszakokat, a hét napjait, ismerik az egyes évszakok néhány jellegzetességét.
- ✓ Ismeri a színeket, azok árnyalatait.
- ✓ Környezetéről elemi ismeretekkel rendelkezik. Tudja lakcímét, testvérei és szülei nevét, születési helyét, idejét. Ismerik a család fogalmát.
- ✓ Betartja környezete közlekedésének legfontosabb szabályait, ismeri a közlekedési eszközöket, a közelben lévő közintézményeket.
- ✓ Megnevezik testrészeit, érzékszerveiket, és azok funkcióit.
- ✓ Képesek főbb csoportokat alkotni élőlényekből – állatok, növény, ember.
- ✓ Részt vesznek természetvédelmi tevékenységben – madáretetés, élőlények óvása, környezetük tisztán tartása.
- ✓ Rendelkezik a természeti és társadalmi környezetre vonatkozó tapasztalatokkal, alapismeretekkel.
- ✓ Ismerik a növényeket, azok fejlődését, a velük kapcsolatos munkákat.
- ✓ Szeretik és védik környezetüket.
- ✓ Tájékozódnak az óvoda környezetében.

9. Külső világ tevékeny megismerése – matematikai tartalommal

A matematikai nevelés fontos szerepet kap a gyermekek képességeinek fejlesztésében. Elsősorban: tapasztalás, emlékezés, megértés, konstruálás, ítélőképesség területén. A matematikai nevelés legszorosabban a környezet megismerésére neveléssel kapcsolódik össze. A matematikai nevelés hozzájárul a gyermekek külvilágról szerzett tapasztalatainak feldolgozásához. A gyermekek a természetes környezetben végzett megfigyeléseik alkalmával vegyék észre, hogy a tárgyak, személyek, halmazok összehasonlíthatók, szétválogathatók tulajdonságaik szerint, illetve saját szempontok alapján. A gyermekek végeznek mérési, összemérési feladatokat, tapasztalatokat szereznek a geometria körében, szimmetrikus alakzatok területén. Maga a természetes környezet sok lehetőséget rejt magában a matematikai ismeretek elsajátítása érdekében.

A matematika, a geometria minden percében jelen van. Bármit tevékenykedik is a gyermek mindenhol fellelhetünk valamilyen geometriai formát, számosságot, halmozási lehetőségeket, relációkat. Ha ezeket a tapasztalatszerzési lehetőségeket kiaknázzuk, a gyermek játékosan, szinte észrevétlenül jut el az ismeretlenben a tudáshoz.

Cél: A matematikai tevékenység során a minket körülvevő világ mennyiségi, formai, kiterjedésbeli összefüggéseinek felfedezése megtapasztalása játékos formában, a gyermekek ötleteinek figyelembevételével. Olyan tapasztalatok szerzése, amelyek matematikai tartalmúak: mennyiségi, alaki, nagyság- és térbeli viszonyok. Ismereteit tevékenységekben alkalmazza.

Az óvodapedagógus feladatai:

A gyermekek matematikai érdeklődésének felkeltése az elemi ok- okozati összefüggések ismertetése, megtapasztaltatása.

- Pozitív viszony kialakítása a probléma megoldásához.
- Logikus gondolkodás megalapozása.
- A gyermekek aktivitásának, érdeklődésének megismerése, a matematikai beállítódás szemléletének megalapozása.
- Igyekszünk minél több érdekes problémahelyzetet létrehozni.
- Megismerjük a gyermekek részképességeit, egyéni érdeklődésüket.

A környezet megismerése közben tapasztalatokat nyújtunk a tér- és síkbeli formákkal, mennyiségi összefüggésekkel, relációkkal kapcsolatban.

A tárgyak, személyek összehasonlítása tulajdonság szerint.

Halmazalkotás, ítéletek, nyitott mondatok, relációk, mérhető tulajdonságok, rendezés, sorozatok.

Számfogalom előkészítése: összemérés (mennyiségek, halmazok), természetes szám képzeteinek kialakítása (tőszám, sorszám).

Műveletek: bontás, hozzátevés, elvétel, ugyanannyivá tétel.

Tapasztalatok a geometria köréből, építés. Alkotások szabadon és másolással, tevékenység tükörrel, tájékozódás térben és síkban.

A fejlődés jellemzői óvodáskor végére:

- ✓ A tárgyakat legalább 10-ig meg tudja számlálni, össze tudja hasonlítani mennyiség, nagyság, forma, szín szerint.
- ✓ Számlál legalább 20 -ig, 10 -től visszafelé is.
- ✓ Tud 10-es számkörben bontani, részhalmazokat egyesíteni.

- ✓ Meg tudja állapítani a több, kevesebb, ugyanannyit.
- ✓ Képes két kiterjedést, vagy mennyiséget egymással egyenlővé, ugyanannyivá tenni, vagy valaminél kisebbet, nagyobbat, többet, kevesebbet létrehozni.
- ✓ Helyesen használja a tő és sorszámneveket.
- ✓ Helyesen használja a térbeli viszonyokat jelentő névutókat.
- ✓ Tudják tevékenységüket szóban is megfogalmazni.
- ✓ Felismerik környezetükben a tér,- és síkmértani formák közül a kockát, háromszöget, négyzetet, téglalapot, kört..
- ✓ Ismerik a pár fogalmát.

10. Környezetvédelem

Az élő természettel való találkozás élményét, lenyűgöző hatását, semmi nem pótolhatja. Már óvodás korban elkezdjük a környezetvédő, természetszerető ember személyiségének kialakítását. Ebben az életkorban teremtjük meg az érzelmi vonzódást a természet iránt, és olyan szokásokat alakítunk ki, amelyek további életükre adnak szilárd alapokat. Környezetvédelmi feladatok fontossága, a helyi adottságok alapján. Az óvoda, az óvoda udvara, a falu műemlékeinek, nevezetes házainak megismertetésén keresztül vezet az út a haza felismeréséig.

Sokat kell sétálni az óvoda környékén, felfedezéseket tenni közeli és távoli helyeken. Minden évszak új és újabb szépséget nyújt a gyerekeknek. Ebben az életkorban csak tevékeny tapasztalatszerzéssel alakíthatjuk ki a gyermekekben azt az érzelmi vonzódást a természet iránt és azokat a helyes szokásokat, amelyek meghatározóak lesznek majd felnőtt korban. Hungarikumok megismertetése: kézműves foglalkozások, néptánc, népdal, magyar növény,- és állatfajok, magyar konyha jellemzői, népviselet, építészet.

Cél: Olyan nemzedék felnevelése, akik tiszteletben tartják a természetet, magukat is a természet részének tekintik, környezetüket óvják, védik, tisztán tartják.

A környezetünk szeretetére neveléshez szükséges természeti adottságokban környékünk bővelkedik. A keszthelyi hegység lábánál a Balatonhoz közel terül el Várköly. Településünket erdők, rétek vizek, hegyek veszik körül. A még megmaradt értékeinket szeretnénk megóvni, ahol lehet visszaállítani.

Környezetvédelmi feladatok:

Programok megszervezésével, különböző eszközök felhasználásának a segítségével, megadni azokat a lehetőségeket, amely a természethez, környezetünkhöz való viszonyulást megfelelő módon megalapozza, illetve alakítja. Fák,- bokrok védelme, ápolása, ültetése. Madárvédelem.

Lakóhely- megismerési tevékenységek: az épített, és a természeti környezet védelme.

Az udvaron virágoskert, gyógy- és fűszernövények ültetése, ápolása, gondozása. Zöld Óvoda kritériumrendszerének megteremtése.

Családok bevonásával veszünk részt környezettudatos szemléletet kívánó szelektív hulladékgyűjtésekbe. Fontos számunkra a szülők szemlélet formálása, megnyerése, az otthoni szokások összehangolása.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Hisszük, hogy a természetvédelemhez a természet megismerésén és megszerettetésén keresztül visz az út.
- Fontos számunkra a környezetünk egésze, és helyi része. Átéljük állapotát, változásait, részesei, alkotói, felelősei vagyunk.
- Feladatunk, hogy a 3-7 éves gyermek fejlettségi szintjének megfelelően, minél több lehetőséget biztosítunk a tapasztalat és ismeretszerzésre.
- Lehetőséget adunk a minél több érzékszervvel való megtapasztalásra.
- Törekszünk, hogy az ismereteket sok élménnyel, lehetőleg a természetben nyújtjuk a gyermekek számára.
- Igyekszünk felkelteni a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, kielégíteni megismerési vágyukat.
- A környezetvédelem alapjainak megismertetése: föld, víz, levegő, növény és állatvilág védelme.
- Környezetbarát szokások megalapozása: takarékoskodás a vízzel, árammal, papírral. A Magyar Faluprogramnak köszönhetően a tetőre napelemeket szerelnek, amik biztosítják az épület villamos energiáját. Energiatakarékos fénycsöveink lesznek. Vízta karékos csaptelepeink vannak.
- A környezetvédelmi szempontok megvalósulását folyamatosan ellenőrizzük.
- Érzékennyé tesszük a gyerekeket a környezetvédő, környezetbarát magatartás iránt, ennek érdekében bevezettük a szelektív hulladékgyűjtést is. Kifogyott elemeket, – veszélyes hulladék – külön edényben gyűjtjük. Folyamatosan szelektíven gyűjtjük a

papírt, és évente 3x elektromos hulladékot, melynek bevételéből fejlesztő játékokat, vagy környezetvédelemhez szükséges eszközöket vásárolunk a gyermeknek.

- ☒ Légszennyeződés kivédése párologtatóval, bokrosítással, csoportokban sok zöld növény gondozásával (páratartalom, színharmónia). Légtisztító használata téli influenzás időszakban.
- ☒ Felhívjuk gyermekeink figyelmét környezetünk szépségére, hogy érzelmileg kötődjenek ahhoz a helyhez, ahol élnek. Gyökerek nélkül hontalan az ember. (Hazaszeretetre nevelés)

Tartalmi munka:

- ♣ Folyamatos szemétszedés az udvaron
- ♣ Télen madáretetés
- ♣ Növényeink gondozása
- ♣ Fásítás
- ♣ Séták, kirándulások alkalmával a természet szépségének felfedeztetésével a pozitív érzelmi viszony kialakítása
- ♣ Megfigyelések, kísérletek
- ♣ Környezettudatosságra nevelés
- ♣ Képek, hanganyagok gyűjtésével ismerkedés a védett növényeinkkel, állatainkkal, tablókészítés.

Jeles napok:

- ♣ Takarítási világnap
- ♣ Állatok világnapja
- ♣ Víz világnapja
- ♣ Föld napja
- ♣ Madarak és Fák napja
- ♣ Környezetvédelmi világnap
- ♣ Kirándulások, túrák
- ♣ Madármegfigyelés, madárgyűrés
- ♣ Szelektív szemétyűjtés
- ♣ Hóvirág szedés visszaszorítása
- ♣ Védett növények és állatok aktuálisan évszakonként
- ♣ A szabadban lévő szabadidős programok ajánlása

A környezetvédelem kiterjed az emberre, mint társadalmi környezet egyedi és megismételhetetlen egységére. Az idősök tisztelete, a kisebbek, gyengébbek óvása, védelme, a felnőttek munkájának megbecsülése a környezetvédő magatartás kialakulásának feltétele.

11. Hagyományőrzés

Hiszünk abban, hogy a 3-7 éves életkor érzelmileg és értelmileg fogékony időszak, kiemelkedően fontos az Én alakulása szempontjából. A program az óvodáskorra egyedülállóan jellemző érzelmű fogékonyságra és sajátos aktivitásra alapoz. A gyermekek játéka, ami örömet és boldogságérzetet ad, jól ötvözhető a néphagyomány- ápolásával, a természetszeretettel. Mindez alkalmakként kiegészül a család aktív közreműködésével. Meggyőződésünk, hogy a kisgyermekkorban a cselekvéssel szerzett tapasztalatok, érzelm dús élmények hatnak a felnövekvő egyén cselekedetére. Ismeretei bővülésével később érti meg dolgozza fel, amit kapott és közben van hova visszakapcsolnia azokat. Meggyőződésünk fontos eleme az is, hogy az "ünnepelni tudás" képességének alakulását a hagyományápolás, a természet és a társak szeretetére nevelés elősegíti. A gyermekek évről- évre örömmel vesznek részt a jeles napokat megelőző közös készülődésben, számukra az ünnepnap a várva várt nap. Ha az ünnep napján a gyermekeket körülvevő felnőttek magatartása és a környezet jelzései (ünnepi jelképek) hitelesek, a naphoz kapcsolódó közös élmények a gyermekekben mély érzelmi nyomokat hagynak. A néphagyományőrző szemléletű nevelés nemcsak a népművészet értékeinek megőrzésére vállalkozik. A népi kultúra más területeiben a népi életmód mindennapjaiban is fellelhetők azok az értékek, amelyek újra felhasználásra alkalmasak. Ez egy olyan komplex nevelési rendszerben valósul meg, melynek feltétele a gyermekek életkori sajátosságainak megfelelő optimális környezet. Az éves tervben kiemelt népszokásokat, azok eredetét a napirendben szereplő beszélgetések alkalmával ismertetjük, illetve játszunk el. Ezek alkalmával a már meglévő ismeretükre építve, gazdagítva azokat közelebbi kapcsolatba kerülhetnek a népi életmód mindennapjaival. A kiemelt napok az óvodában megvalósíthatóak, és a gyermekek által is jól értelmezhető népszokások. Mivel ezek nem egymást követő napok, így alkalom nyílik rá, hogy több napig foglalkozzunk egy-egy témával. Ebből adódóan a gyermek nem érzi megerőltetőnek, mégis sok oldalról megközelítve ismeri meg, jobban megérti azokat. A paraszti társadalom szokásrendszerének a megismerésével alkalmunk nyílik rá, hogy az általuk létrehozott népművészetet is befogadjuk.

Hagyományok, óvodai ünnepek

Cél:

1. Az ünnepi készülődések, külsőségek, elképzelések, a sok tevékenykedés olyan élményerővel hassanak a gyermekeinkre, ami szemléletformáló, értékteremtő is egyben.
2. A néphagyományhoz kapcsolódó ünnepek kertében ismerjék meg gyermekeink a népszokások eredetét, jelképeit, hagyományaink szépségét. Ezek az élmények segítsék gyermekeinknek a szülőföldhöz, a közvetlen környezethez való kötődését.
3. A hagyományok felidézése; a családokkal a közös ünnep élményén keresztül az összetartozás érzését erősítse. A meghitt, szeretetteljes pillanat jelentsen mintát az otthoni ünnep folytatásához, hogy sok gyermek ne csak az óvodában élje meg az ünnep varázsát.

Az óvodapedagógusok feladata:

- ☒ Megismertetjük és gyakoroltatjuk a lakóhely, a haza jobb megismeréséhez, megbecsüléséhez vezető egyéni és közösségi tevékenységeket, ezáltal megalapozzuk magyarságtudatukat, hazaszeretetüket.
- ☒ A vidám ünneplésekkel, érzelmi benyomásokkal hatunk érzelmvilágukra, és segítségükkel kielégítjük érzelmi szükségleteiket.
- ☒ Optimális feltételeket biztosítsanak a gyermekek fejlesztéséhez – neveléséhez.
- ☒ Támazkodunk gyermekeink természetes kíváncsiságára, érdeklődésére, önálló problémamegoldás iránti igényére.

Módszertani alapelvek:

A természetes anyagok, kiegészítők, ruhák, fejdíszek, kismesterségek eszközeinek állandó jelenlétével a gyermekek belső motivációjának felébresztése.

A valóságnak megfelelő, hiteles hagyományok, szokások felelevenítése, megismertetése.

A megfelelő idő, nyugodt, örömteli légkör megteremtésével a folyamatosság, és a többoldalú megismerés biztosítása.

Gyermeki tevékenységek:

Óvodánkban a népi hagyományok ápolása, meghonosítása, a természetes anyagokkal való ismerkedés, áthatja a teljes nevelési folyamatot. Beépül tevékenységrendszerébe, erősíti az óvodai élet hagyományait, és népszokásörző, természetóvó ünnepekkel gazdagítja azt. A gyermekekkel közösen készülünk ezekre, a régi mondókák, népköltések, népmesék, rigmusok, találós kérdések, népdalok, népi gyermekdalok, énekes- szöveges népi gyermekjátékok, díszítőművészet, kismesterségek, felhasználásával.

Egy- egy jelesebb eseményt (karácsony, farsang,) hosszas készülődés, érzelmi-lelki ráhatás, izgalmas, vidám, közös tevékenységek előzik meg.

Fontosnak tartjuk azt is, hogy külsőségekben is különbözzenek a hétköznapoktól (ünneplőruha, ünnepi terítés, alkalomhoz illő díszítés stb.).

Hagyományőrzéssel kapcsolatos ajánlott gyermeki tevékenységek:

Szeptember – Szent Mihály hava

Szeptember 29. – Mihály napja. E nap után a fű sem nő tovább. Az ország sok vidékén a nyájak behajtásának, a pásztorok számadásának a napja volt. Mihály-napi vásárt tartottak. A halak a víz fenekére húzódnak, ezért hidegebb vidéken a téli halászat kezdő napja.

Ajánlott tevékenységek:

Őszi képek, virágmagok, gesztenye, vadgesztenye, mogyoró gyűjtése, kukoricatörésen való részvétel, agyagozás, madarak gyülekezésének megfigyelése, dióverés. Megfigyeljük a természet változását, gyűjtjük a természet kincseit, amit elrendezünk a természetsarokban, s díszítjük vele a csoportszobát. Betakarítjuk a terméseket az óvodai kiskertből és feldolgozzuk azokat. Megfigyeljük az állatok viselkedését, hallgatunk róluk népmeséket, verseket, mondókákat, szép őszi népdalokat. Megfigyeljük a természet színeit.

Megismertetjük őket népi hangszerekkel, játszhatnak népi játékokat, népzeneire táncolhatnak egyszerűbb lépéseket.

Szeptember vége – Kukoricatörés

A hónap mestersége: termény- termésbábok,- rongybaba készítése, fazekasság.

Gyógynövények: csipkebogyó, bodzabogyó.

Október - Mindszent hava

Október 15 - Teréz napja: szüreti mulatság, párválasztó dalok megismerése, gyakorlása, táncház.

A hónap mestersége: csuhézás, gyékényezés

Ajánlott tevékenységek:

Színes levelek, csuhé, termések, magok gyűjtése; szüreten való tevékeny részvétel, szőlő és must kóstolás, csuhébaba készítés, tökf faragás, barkácsolások természetes anyagok felhasználásával, lakodalmas játékok játszása, udvartakarítás, gereblyezés, népi hangszerek készítése természetes anyagokból. Látogatás a Festetics Imre állatparkba.

November - Szent András hava

November 1-2. Mindenszentek, Halottak napja: gyertyaöntés, koszorúkészítés, gyertyagyújtás: Hósi Emlékműnél, Templomkertben.

November 11. Márton nap. Libás történetek, mondókák, játékok. Lámpás készítése, felvonulás, táncház

November 25. Katalin napja: időjárás-jóslás – megfigyelés, „Ha Katalin kopog, karácsony locsog” Gyümölcsfaágat teszünk vízbe ezen a napon, s megfigyeljük, hogy karácsonyig kihajt-e?

November 30. András napja: adventi koszorú készítése, naptárkészítés, terem díszítés. „Disznóölőnek” is nevezik, mert ezen a napon kezdték a disznóöléseket.

A hónap mestersége: gyöngyfűzés, szövés.

Ajánlott tevékenységek:

Udvarrendezés, csoporttakarítás, díszítés, ajándékkészítés, gyöngyfűzés, fűzfavesszőgyújtás, lakodalmas játékok.

December – Karácsony hava

Advent - A karácsonyra való készülődés ideje, az egyházi év kezdete.

Elhelyezzük az adventi koszorút a folyosón, ezzel megkezdődik a karácsonyvárás időszaka. Hetente meggyújtjuk az adventi gyertyákat, énekeket, verseket tanulunk a szeretet ünnepével kapcsolatban.

December 4. – Borbála napja. A bányászok, a tüzérek és a várak védőszentje. A Borbála napon vízbe tett és karácsonyra kivirágzott cseresznyeág a lány férjhezmenetelét jósolta meg.

December 6. Miklós napja: ajándékozás, Mikulásvárás, teremdíszítés.

December 13. Luca napja: Búzaültetés poharakba, Luca-napi történetek.

December 24-25. Karácsony: ajándékozás, Betlehemezés

A hónap mestersége: mézeskalács készítés (sütő, díszítő)

Ajánlott tevékenységek:

Lehetőség szerint téli játékok a szabadban (hóember, vár, stb. építés, csúszkálás.) madáretető kihelyezése, teremdíszítés, takarítás, mézeskalács-sütés, karácsonyfa-díszek, ajándékok készítése. Az ünnephez kapcsolódó mondókákat, verseket, dalokat tanulunk, zenéket hallgatunk.

Január- Boldogasszony hava

Január 1. – Újév napja

Hiedelmek: Bab, borsó, lencse, kukorica, rizs sok pénzt biztosít. Újévi köszöntőket tanítunk a gyerekeknek.

Január 6. Vízkereszt, három király-járás. Utoljára meggyújtjuk az adventi gyertyákat, majd közösen elbontjuk a karácsonyfát. A rajta található édességeket elfogyasztjuk, miközben felidézzük az ünnep hangulatát. Ezzel a nappal zárul a karácsonyi ünnepek és kezdődik a farsang időszaka.

Farsang – vízkeresztől hamvazószerdáig – mozgó nap

A bevonuló tavasz ős ünnepe. A farsang maszkos alakoskodás, amely húshagyó kedd éjfélig tart. Ekkor kezdődik a báli szezon.

A hónap mestersége: szövés-fonás

Ajánlott tevékenységek:

Kirándulás a befagyott Balatonra, rongybabakészítés, lakodalmások, madáretetés, Betlehem megtekintése a templomban. Csíráztassunk többféle magot.

Február – Böjtelő hava

Február 2. Gyertyaszentelő napja: időjárás-jóslás, medvés történetek, medvetáncoltató dalok, mondókák ismétlése, gyakorlása.

Február 19. Zsuzsanna napja: időjárás-jóslás, séta hóvirág megfigyelés, madárhangok hallgatása. Zsuzsanna elviszi a havat és megszólaltatja a pacsirtákat.

Február 24. Mátyás napja: jégtörő, időjárás-jóslás, téltemetés, „Ha Mátyás jeget talál, akkor töri, ha nem talál, akkor csinál.”

Farsang: köszöntők, maszkos – jelmezes alakoskodások, táncmulatságok, farsangi hiedelmek, vidám versengős játékok.

A hónap mestersége: hímzés

Ajánlott tevékenységek:

Varrás, batikolás, veteményezések a csoportban, rügyeztetés, hajtatások, jelmezek, álarcok készítése, csoportdíszítés, lehetőség szerint csúszkálás, hógolyózás, stb.

Március – Böjtmás hava

Március 12. Gergely napja: iskolalátogatás a nagycsoportosokkal, iskolás játékok.

Március 18, 19, 21, Sándor, József, Benedek napja időjárás – jóslás, naphívogató mondókák, dalok gyakorlása, költöző madarak megfigyelése. „Sándor, József, Benedek, zsákban hoznak meleget.”

Március 25. Gyümölcsoltó Boldogasszony, szőlőoltás, zöldségvetés kezdete.

A hónap mestersége: rongybabakészítés, fazekasság.

Ajánlott tevékenységek:

Kert előkészítése, borsóvetés. Nemzeti ünnepről megemlékezés, koszorúzás, csákók, párták készítése, huszárnóták, mesék. Látogatás a Kis-Balatonhoz. Látogatás egy fazekasműhelybe.

Gyógynövények: ibolya, mocsári gólyahír, kankalin.

Április – Szent György hava

Április 1. – A bolondozás napja - Tréfálkozások és beugratások napja. Csúfolódó versikék kapcsolódnak hozzá.

Virágvasárnap: zöldágjárás, kiszebáb készítés, öltöztetés, komázás.

Húsvét: ajándékozás, tojásfestés, tojásfa, locsolás.

Április 24. – Szent György napja

Az állatok kihajtásának a napja. E naptól számítja a néphagyomány az igazi tavasz kezdetét.

Naphívogató gyermekdalok kapcsolódnak hozzá.

A hónap mestersége: tojásfestés, karcolás

Ajánlott tevékenységek:

Virágültetés, csoport, és udvartakarítás, tojásfestés különbözőtechnikákkal, kirándulások az erdőben, rügyezés, virágzás megfigyelése a kiskertekben. Látogatás a Kányavári szigetre.

Gyógynövények: százszorszép, kökényvirág, nyírfalevél.

Május – Pünkösöd hava

Május 1: májusfaállítás, majális

Május 12., 13., 14. – Pongrác, Szervác, Bonifác napja Fagyosszentek. Termésjósló nap.

Május 25. – Orbán napja. Ezen a napon kezdenek a méhek rajzani.

Pünkösöd: Szentlélek eljövetele, pünkösdi király,- és királyné választás. Pünkösdi dalos játékok, és versenyjátékok játszása.

Anyák napja, Gyermeknap, évszáró, ballagás

A hónap mestersége: nemezelés

Ajánlott tevékenységek: Látogatás a tóhoz, papírsárkány készítés. Ajándékkészítés Anyák napra, műsor az édesanyáknak, gyermeknap vetélkedők, kirándulások, sportolások, növények átültetése, madárgyűrűző látogatása.

Gyógynövények: kamilla, vérehulló fecskefű, akácvirág, csalánlevél.

Június – Szent István hava

Június 8. Medárd napja: időjárás - jóslás

Június 24. Szent Iván napja: tűzgyújtás, tűzgrás, az év leghosszabb napja

Június 29. Péter-Pál napja: az aratás kezdete

Ajánlott tevékenységek: Sok séta, szabad levegőn való tartózkodás, megfigyelések, gyűjtögetések.

Gyógynövények: bodzavirág, pipacs, hársfavirág.

Július- Szent Jakab hava

Július 2. Sarlós Boldogasszony

Ajánlott tevékenységek: Aratókoszorú készítése

Gyógynövények: menta, katángkóró, ezerjófű.

Augusztus - Kisasszony hava

Augusztus 20. István napja: búzakoszorú készítés, arató díszek készítése, Istvánról szóló mesék, dalok, köszöntők, új kenyér ünnepe.

A nyár mestersége: a már megismertek gyakorlása a szabadban is, növényi játékok készítése.

Ajánlott tevékenységek:

Kitűnő lehetőséget nyújtanak a különbözőséták, kirándulások lakóhelyünk és környékén lévő műemlékekhez, múzeumokhoz.

Fejlődés várható jellemzői óvodáskor végére

- ✓ A gyermekek önkéntesen, aktívan, örömmel vesznek részt a hagyományörző tevékenységekben.
- ✓ Kialakul bennük a hagyományok szeretete, a múlt szellemi és tárgyi emlékeinek megőrzésére, ápolására való igény.
- ✓ Természetessé válik számukra a tevékenységekben való közös részvétel, az együtt ünneplés és az ünnepeken való helyes magatartásmód.
- ✓ A hagyományörzés által érzelmileg kiegyensúlyozottá válnak, erkölcsi értékrendszerük megalapozódik.

12. Gyermekközösségi programok szervezése**Ünnepek és hagyományok**

Az ünnepek, megemlékezések szervezését a gyermekek személyiségfejlődésében fontosnak tekintjük, mert az érzelmi nevelés és szocializáció terén kiemelkedő hatást fejtenek ki. E jeles események szervesen illeszkednek a tervezett nevelési folyamatokba. Ünnepeinket az aktuális

előkészületek jellemzik, érzelmi, hangulati ráhangolódással, ajándékkészítéssel, az óvoda dekorációjának elkészítésével.

Az ünnepek a közös élmény erejével erősíti a gyermekcsoportot. Programunkban kialakítottuk óvodánk hagyományait, ünnepeit, és természetóvó jeles napokkal gazdagítottuk. Fontosnak tartjuk a hosszas érzelmi ráhangolódást az ünnepre, a gyermekek részvételét a szervezésben. A mindennapi élettől eltérő hangulatát a felnőttek és a gyermekek öltözködésével is kifejezzük.

Ünnepeink:

- A gyermeki élet ünnepei (Születésnap, Anyák-napja, Gyermeknap - Zsidi-zsúr, Évzáró-nagycsoportosok búcsúztatása, Idősek napja).
- Népszokásőrző jeles napok (Mikulás, Luca-napja, Karácsony, Farsang, Kiszé, Húsvét, Szüret)
- Természettel összefüggőünnepek (Takarítási világnap, Autómentes nap, Állatok Világnapja, Víz Világnapja, Föld Napja, Madarak és Fák Napja).
- Társadalmi ünnep (márc. 15).
- Egyéb jeles napok: Mese világnapja, Zene világnapja, Márton napja, Tök-jó hét, Mackó-hét,

Néphagyományokhoz kapcsolódó ünnepeink

Karácsony: Meghitt, szeretetteljes pillanat jelentsen mintát az otthoni ünnep folytatásához. Családi ünnep, az óvodában előkészülünk, ráhangolódunk az ünnepre. Adventi koszorút, karácsonyfa díszeket, ajándékokat készítünk, mézeskalácsot sütünk. Dalokkal, versekkel, történetekkel ismertetjük meg a gyermekeket. Az adventi naptár feladatait napról-napra elvégezzük. Ünnepi díszbe öltöztetjük környezetünket. A téli szünet utolsó napján nagy karácsonyfával, ajándékokkal, esetleg Betlehemi műsorral, versekkel, dalokkal ünnepelünk.

Farsang: A téli ünnepek zárása, a farsang időszaka a vidámságé. Álarcot, szemüveget készítünk, tréfás versekkel, alakoskodással készülünk az óvodai farsangra. Február végén hangulatos maszkabállal ünnepeljük, amikor a gyermekek jelmezbe öltöznek. Húshagyó kedden a hangos zenéléssel, versekkel kísérve elégetjük a közösen elkészített Kiszé bábót, így kergetjük el a telet.

Húsvét: Különböző technikákkal készített tojásokat, egyéb szimbólumok készítünk. Tojásfát díszítünk az udvaron. Előző nap fűből nyuszi fészket építünk az udvaron. A Szülői Közösség által vásárolt udvari játékokat keresik meg a gyermekek. Tavaszi versekkel, mondókákkal, körjátékokkal tesszük hangulatosabbá. Ha sikerül, élő nyuszt is kölcsönkérünk, amiket meg lehet simogatni. Az ajándékok keresése után locsolkodás következik.

Nemzeti ünnep

Március 15-e: A hazafias ünnep alkalmából nemzeti színű jelképeket készítünk, zászlókat festünk, kokárdát tűzünk, fekete-fehérbe öltözünk. A készített nemzeti jelképeket kis táncos műsor keretében a gyerekek elhelyezik a település emlékhelyén.

Az óvodai élet hagyományos ünnepei

Mikulás ünnep:

Nagy öröm a gyerekek számára. Mikulás-túrán veszünk részt, ahol különféle játékos feladatokat, (7-próbát) kell megoldaniuk a gyermekeknek. Az ajándékvárás mellett a gyerekek is készítenek ajándékot a Mikulásnak. Mikulás várás megjelenik a kézműves foglalkozások témájában is. Megismertetjük a gyerekek az ehhez kapcsolódó irodalmi, zenei anyaggal.

Anyák napja:

A kisebb gyermekek nem készülnek műsorral, helyette közös anyák napi délelőttre hívjuk meg az édesanyákat. Ők segítenek a nagymama ajándék elkészítésében. Közös játék, mondókák, körjátékok, versek majd ajándékozás következik, így mindenki boldogan együtt, jó hangulatban játékosan köszönti fel édesanyját.

A nagyobbakkal már műsorral készülünk. A köszöntőt anyák napi versekből, énekekből, dalos játékokból állítjuk össze. Ez alkalomra minden gyermek ajándékot készít édesanyjának, nagymamájának. Ünneplőbe öltözve műsor keretében adják át a virágokat. Hagyománnyá vált, hogy a falu édesanyáit is köszöntjük a művelődési házban.

Gyermeknap -Zsidi-zsúr:

A szülőkkel együtt tervezzük. Lehetőség szerint közös udvari programokkal: légvárral, arcfestéssel, ügyességi,- és versenyjátékokkal, kézműves játszóházzal, csillámtetkóval, esetenként póni lovaglással, májusfa kitáncolással, tűzoltó,- rendőrkutya bemutatóval stb.

Évzáró, nagycsoportosok búcsúztatása:

A szülők és hozzátartozók jelenlétében az egész évben tanult repertoárból összeállított színvonalas műsor keretében zárjuk a nevelési évet. Nagycsoportosaink feltarisznyázva ekkor vesznek búcsút az óvodától.

Születésnap:

Általában gyertyagyújtás, éneklés, verselés után az óvodapedagógusok által készített apró bábbal, figurával ajándékozza meg a csoport az ünnepeltet. Az ünnepelt tortával, vagy csomagolt

aprósüteménnyel kínálja meg társait. Ez rövid, bensőséges perceket jelent minden résztvevő számára.

13. A fejlődés jellemzői óvodáskor végére

Testi érettség:

- Első alakváltás, fog váltás.
- Teste arányosan fejlett, teherbíró.
- Mozgása összerendezett, harmonikus.
- Finom-motoros koordinációja fejlett.
- Mozgását, viselkedését, biológiai szükségleteinek kielégítését képes szándékosan irányítani.

Lelki érettség:

Belép a lassú átmenetnek abba az állapotába, amelyben majd az iskolában az óvodásból iskolássá érik. Érzékelése, észlelése tovább differenciálódik. A gyermek az óvodáskor végére nyitott érdeklődésével készen áll az iskolába lépésre.

Kialakul:

- a térészlelés fejlettsége
- a vizuális és akusztikus megkülönböztetése
- a téri tájékozottság szintje
- a térbeli mozgásfejlettsége
- a testséma
- Megnő a megőrzés időtartama.
- A felidézés egyre nagyobb szerepet kap.
- Megjelenik a szándékos figyelem, fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme.
- Elvont, fogalmi gondolkodása kialakulóban van.
- Beszéde érthető, kiejtése többnyire tiszta, képes gondolatait és érzelmeit mások számára kifejezni, beszédfigyelme kialakult.
- Megfelelő tájékozottsággal, ismeretekkel rendelkezik önmagáról, és természeti társadalmi környezetéről.
- Rendelkezik elemi, mennyiségi ismeretekkel.

Szociális érettség:

- ✓ A gyermek képes az iskolai életmód elfogadására, együttműködésre, kapcsolatteremtésre a felnőttekkel és gyermektársaival.
- ✓ Egyre több szabályhoz tud alkalmazkodni, szükségleteinek kielégítését késleltetni tudja.
- ✓ Feladattudata kialakulóban van, s ez a feladat megértésében, elvégzésében nyilvánul meg, s ez által kitartása, önállósága, munkatempója, önfegyelme fejlődik.
- ✓ A neurológiai és egyéb hátránnyal küzdő, sajátos nevelési igényű gyermekek esetében a speciális szakemberek által végzett pedagógiai munka segítségével érhető el a fentiekben leírt fejlettségi szint.

Magyarországon minden gyermek köteles az intézményes nevelés-oktatásban részt venni, tankötelezettségét teljesíteni.

A gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. A szülő kérelmére a felmentést engedélyező szerv döntése alapján a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben vehet részt. Szülői kérelem hiányában a gyermek tankötelezettsége megkezdésének halasztását a gyámhatóság is kezdeményezheti. A szülő, a gyámhatóság a kérelmét legkésőbb az iskolakezdés évének január 18-áig nyújthatja be a felmentést engedélyező szervhez. Az eljárás ügyintézési határideje ötven nap. A szülő kérelme alátámasztására kérelméhez csatolhatja a gyermek fejlettségét alátámasztó óvodai dokumentumokat is. Ha az eljárásban szakértőt kell meghallgatni, akkor csak szakértői bizottság rendelhető ki. Ha a szakértői bizottság a szülői kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben történő részvételét javasolja, a szülői kérelem benyújtására nincs szükség. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a felmentést engedélyező szerv a szülő kérelmére engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kora előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Ha a felmentést engedélyező szerv azért engedélyezi a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, vagy a szakértői bizottság azért javasolja a tankötelezettség megkezdése alóli felmentésre irányuló kérelem benyújtására nyitva álló határidő előtt a gyermek további egy nevelési évig óvodai nevelésben való részvételét, mert a gyermek sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, akkor a gyermek számára az óvoda a szakértői bizottság által javasolt fejlesztéseken túl, a tankötelezettség teljesítésének megkezdéséhez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésére irányuló, az óvodai nevelés időkeretébe ágyazott célzott foglalkozásokat biztosít..

Heti rendszerességgel jár óvodánkba fejlesztő pedagógus, mozgásterapeuta, valamint logopédus, akika gyermekek iskolakezdésre felkészítő speciális foglalkozásokban segítenek.

VI. AZ ÓVODA KAPCSOLATRENDSZERE

1. Kapcsolat a családdal

Az óvodai nevelés a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja gyermekek fejlődését. Ennek alapvető feltétele a családdal való együttműködés. Az együttműködés formái változatosak, a személyes kapcsolattól a különböző rendezvényekig magukban foglalják azokat a lehetőségeket, amelyeket az óvoda, illetve a család teremt meg.

Cél: Olyan bizalmi kapcsolat kiépülése, amely a gyermek fejlődése érdekében kívánatos. Az óvodai nevelés, és céljaink elfogadása a családok részéről. A szülői elégedettségének állandó figyelemmel kísérésével az igények beépülése a nevelési folyamatainkba.

Óvodapedagógus feladatai:

- A hatékony együttnevelést, család és óvoda jó kapcsolatát, a nevelő partneri viszonyt kiépíti. A gyermekek egészséges fejlesztéséért való közös felelősséget tudatosítja.
- Az óvoda Pedagógiai Programját, céljait, feladatait ismerteti, és elfogadtatja a szülőkkel.
- Óvodánk szokásait, hagyományait ismerteti a házirendben, a napirendben, a munkatervben megfogalmazottak alapján.
- Az óvodába lépést megelőzően, az új gyermekek szülei számára tájékoztatást ad arról, hogyan lehet minél zökkenő mentesebbé tenni az első óvodai napokat.
- Az új gyermekek érkezését úgy osztja be, hogy egy héten csak néhány új kisgyermek érkezzen, így jut elég idő az ismerkedésre, a személyes kapcsolat kialakítására.
- Biztosítja a szülők részvételét, hogy lehetőség szerint legyenek itt az első napokban gyermekükkel az óvodában, és „fedezzék fel” a játéklehetőségeket, az eszközöket, együtt ismerjék meg az óvodapedagógust és a társakat. A közös ittlét addig tarthat, amíg a szülő lehetőségei megengedik, illetve a gyermek számára már nem idegen az óvoda.
- Pedagógiai tájékoztatókat szervez a szülők számára a szülői értekezleteken, nyílt napokon.
- A szülők igényeit, javaslatait, kéréseit, felajánlásait figyelembe veszi nevelőmunkájába.
- Szülői értekezleten a csoportokban folyó nevelőmunka tervét ismerteti: elképzelések, a különböző nevelési területek, a kiemelt feladatok.

- ☒ Nyílt rendezvényeket szervez, melyen a szülők lehetőséget kapnak az óvodai élet szokás- és szabályrendszerének közvetlen megismerésére, gyermekük megfigyelésére.
- ☒ A szülők képviselőit meghívja az óvoda különböző fórumaira. Alkotó ötleteiket, kéréseiket, igényeiket meghallgatja, és lehetőség szerinti teljesíti.
- ☒ Szülői kíséretet kér az óvodán kívüli tevékenységekhez, amelyek az óvodai tanulás folyamatához az ismeret-, élmény, és tapasztalatszerzésben segítenek.
- ☒ A szülők jogainak érvényesítését segíti az óvoda pedagógiai, és szervezeti alapdokumentumainak elkészítésekor a Szülői Munkaközösség képviselői révén PP, SZMSZ, Házi rend.

Kapcsolattartási formák:

- Családlátogatások
- Szülői értekezletek
- Fogadóórák
- Napi beszélgetések, információ a gyermek állapotáról
- Szülői Szervezet eszmegbeszélései
- Közös munkadélutánok (tökmefaragás, mézeskalács sütés, kreatív délutánok)
- Közös rendezvények (Márton napi lámpás felvonulás, süti vásárok, Gyermeknap, Zsidizsúr)
- Játékonysági SzM bál
- Nyílt nap
- Közös ünnepek - Karácsony, Farsang, Anyák napja, Évzáró, Idősek napja
- Szabadidős programok, közös kirándulás,
- Zárt Facebook csoportokban információk továbbadása

Óvodánkban a szülői képviseletet a Szülői Munkaközösség látja el, mely az SZMSZ-ben megfogalmazottak szerint, a vezető irányítása mellett vesz részt az óvodai életben.

2. Kapcsolat az iskolával

Feladata: az óvoda és iskola szokásrendszerének egymáshoz igazítása, játékosság megőrzése az iskolai tanulás rendszerében, közös programok szervezése, az iskola koncepciójának, feladatainak, és az első osztályos követelményszinteknek megismerése.

- Tapasztalatcsere az elsős tanító néikkel,
- az óvodapedagógusok elsős óralátogatása

- elsős pedagógusok meghívása az óvoda nyílt rendezvényére, évzáróra,
- iskolalátogatás a nagycsoportosokkal
- Információs segítségnyújtás a szülőknek az iskolára való alkalmasságról.

Óvoda-iskola átmenet támogatása

- Iskolaérettség elérését támogató pedagógiai munka
- Iskolaválasztás támogatása
- Utánkövetés, legalább az általános iskola első évében.

3. Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

Művelődési Ház

Vezetőjével jó kapcsolatot ápolunk. Ahol tudunk mi is bekapcsolódunk a község kulturális életébe, a rendezvényeken való részvétellel - Idősek napja, Falu Karácsony, Falu farsang, Anyák napja, Laska fesztivál

Balaton Színház Keszthely – bérletes színházi előadások látogatása,

Georgikon Majormúzeum – kiállítások, kézműves foglalkozások, élménygazdaság, néprajzi hagyományok megtekintése

Balaton Múzeum kiállítások megtekintése, múzeumpedagógiai napok, külső foglalkozások.

Városi Gyermekkönyvtár – interaktív foglalkozások, könyvkölcsönzés

Festetics Kastély – kastélymesék programsorozat meséi

Goldmark Károly Művelődési Központ – népmesepontrendezvényei

4. Egyéb kapcsolatok

Kapcsolat a fenntartóval

Fenntartó Önkormányzat vezetése folyamatosan figyelemmel kíséri az óvodában folyó munkát. A képviselő testület előtt meghatározott időszakokban az óvoda vezetője be is számol erről. Kölcsönösen részt veszünk egymás rendezvényein, értekezletein. Lehetőség szerint támogatják kéréseinket, javaslatainkat, segítik optimális működésünket.

Problémáink megoldását a segítő szándék, együttműködés jellemezze. A kölcsönös tájékoztatás, bizalom és egymás munkájának megbecsülése a legfontosabb alapelvek. A fenntartóval való kapcsolatot jellemzi a helyi igényeknek való megfelelés.

Várvolgy községnek Erdélyben van egy testvértelepülése, a Kovászna megyében található Gelence. Kezdeményezni fogom, hogy a települések közti jó kapcsolatot bővítsük ki a magyar nyelvű óvoda oktatási terének kialakítása érdekében. Óvodánk törekszik a külhoni óvodák szakmai kapcsolatainak fenntartására.

Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel

- Házi orvos, fogorvos
- Védőnő (a gyermekek óvodai beiratásának támogatása; tisztasági szűrés)
- Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat

Az óvoda nevelőmunkáját segítő intézmények:

- Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Székhelyintézménye Zalaegerszeg
- Zala Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Keszthelyi Tagintézménye
- Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulás Szociális Szolgáltató Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Zala megyei Pedagógiai Oktatási Központtal

VII. SAJÁTOS FELADATOK, SPECIÁLIS SZOLGÁLTATÁSOK

1. Gyermekvédelem az óvodában

Cél: Segítségnyújtás a gyermek testi, érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez. Esélyegyenlőség biztosítása, szociális hátrányok enyhítése.

Az óvodapedagógus feladatai:

- Elősegítjük a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekek óvodába kerülését, járását
- Biztosítjuk a gyermekeket megillető jogok érvényesülését az óvodán belül, szükség esetén védő – óvó intézkedésekre javaslatot teszünk.
- A problémákat a hátrányos helyzet okozta tüneteket felismerjük, és ha szükséges ehhez szakember segítségét kérjük.
- A felzárkóztatást és tehetséggondozást megvalósítjuk.
- Egyéni differenciált bánásmóddal a testi, érzelmi, erkölcsi, értelmi fejlődést elősegítjük.

- A rendszeres óvodalátogatást figyelemmel kísérjük, szükség esetén az igazgatónak jelzik a hiányzást.
- A családok szociális és anyagi helyzetének megfelelően a különböző támogatásokhoz való hozzájutást javaslatával elősegítjük.
- A szülőkkel együttműködő, partneri kapcsolatot alakítunk ki, a szülői szerep eredményesebb betöltését elősegítjük.
- Jó kapcsolatot tartunk a helyi gyermekvédelmi szervekkel, személyekkel.

A gyermekvédelmi felelős feladata:

Szervezi, irányítja, és személyes részvételével elősegíti a gyermek és ifjúságvédelem érvényesülését.

A családdal és a pedagógusokkal együttműködve kiküszöböli a veszélyeztetett gyermekekre ható ártalmakat.

A nevelési év elején megtervezi a gyermekvédelmi munkaprogramot.

Munkájáról évente beszámol a nevelőtestületi értekezleten.

Kapcsolatot tart konkrét esetekben a Szakértői Bizottsággal, gyámhatósággal, pártfogókkal, nevelőszülői felügyelőkkel, rendőrséggel, valamint a családokkal foglalkozó szakemberekkel.

Összehangolja a gyermekvédelmi tevékenységet az óvodában dolgozó óvodapedagógusok között. Nyilvántartja a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű gyermekeket, az intézkedéseket, az eredményeket.

Szükséges esetekben családlátogatást végez a csoport óvodapedagógusaival.

2. Sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

Óvodánk részt vesz a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján integrált nevelésre javasolt sajátos nevelési igényű – az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő beszéd fogyatékos gyermekek óvodai nevelésében, amennyiben intézményünk a kijelölt óvoda.

Óvodai nevelési programunk elkészítésekor, valamint napi munkánk során ezért figyelembe vesszük a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelvében foglaltakat.

Az integrált nevelésre vonatkozó általános alapelveink:

- ♣ A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében is általános nevelési célkitűzéseink megvalósítására törekszünk.
- ♣ Kiemelt célunk elősegíteni a gyermekek alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését.

- ♣ Biztosítjuk a sajátos nevelési igény szerinti környezetet, tárgyi és személyi feltételeket. Amennyiben a személyi feltételeink hiányosak, utazó gyógypedagógiai szolgáltatást igénylünk.
- ♣ Az egyéni igényekhez igazodó foglalkoztatás érdekében rugalmas szervezeti kereteket alakítunk ki.
- ♣ A sajátos nevelési igényű gyermekkel végzett munkánk során arra törekszünk, hogy kihasználjuk mindazon lehetőségeket személyiségük – így különösen a befogadás, empátia fejlesztése, a segítő viselkedésformák és tevékenységek tanítása - fejlesztésére, amit a sérült társaikkal való együttélés nyújt.
- ♣ Az elfogadás szemléletét úgy alakítjuk, hogy tartózkodunk mindazon viselkedésminták adásától, amely a sérült gyermekek különbözőségét hangsúlyozza.
- ♣ Munkánkkal közvetve segítjük a társadalom befogadó szemléletének kialakítását.
- ♣ Fokozott figyelmet fordítunk a sajátos nevelési igényű gyermekek és családjaik esetében az adatvédelemmel és a személyiséggel kapcsolatos szabályok betartására.

A rehabilitáció részben a többi gyermekkel végzett munka során, differenciált bánásmóddal és eszközökkel, részben egyéni vagy kiscsoportos formában valósul meg.

A sajátos nevelési igényű gyermekekkel végzett munkánkra vonatkozó eljárás:

Fokozott figyelmet fordítunk az újonnan felvett gyermekek esetleges problémáinak feltárására, a nevelési tanácsadó, majd a szakértői és rehabilitációs bizottság bevonásával közreműködünk a sajátos igények mielőbbi feltárásában.

Tájékoztatjuk a szülőket, hogy integrált nevelésben, abban az esetben vehet részt gyermekük, ha optimális fejlődését ez a forma biztosítja leginkább, ezt a szakvélemény megállapítja.

A gyermekek csoportba való beosztásakor tartózkodunk a sajátos nevelési igényű gyermekek elkülönítésétől. Az egy csoportban elhelyezett gyermekek irányszáma 1-2 fő. Abban az esetben, ha az integrált nevelésre javasolt gyermek a feltételek biztosítása után sem fejlődik megfelelően, illetve adaptációs készségei nem teszik lehetővé a többi gyermekkel való együttnevelést, 1-3 hónapos megfigyelési idő után ismételt szakértői vizsgálatát kérjük.

3. Beilleszkedési Tanulási Magatartási Nehézséggel küzdő gyermekek nevelése

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal,

tanulási, magatartás szabályozási problémákkal küzd, közösségbe való beilleszkedése személyiségfejlődése nehezített, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.

A BTMN azt jelenti, hogy a gyermek a saját életkorának megfelelő szinttől a tanulás, magatartás, beilleszkedés területén elmarad, illetve nem tud annak megfelelni és ez az elmaradás jelentős, mert a gyermek szellemi és lelki fejlődését, tanulását, lelki életét hátráltatja, a gyermek környezete a szokásos pedagógiai, szülői eszközökkel a problémát orvosolni nem tudja.

BTM háttérében állhat:

- Részképeség probléma (pl. írás, olvasás, beszéd)
- Figyelem- aktivitás probléma
- Klinikai pszichológiai probléma (pl. szorongás, depresszió)
- Szociális jellegű probléma

A BTM a gyermek Szakértői Bizottságvizsgálata alapján állapítható meg. Az alulteljesítő, tanulási nehézségekkel küzdő, és SNI -s gyermekek megkülönböztetett figyelmet kapnak.

Szempontrendszer a BTM megállapításhoz:

- Anamnézis, szülői kapcsolat. Az anamnézisnek a tünehez, problémához kapcsolódó tényszerű adatai mellett döntően fontos része a korai anya-gyermek kapcsolat, az anyai attitűdök, tudatos és tudattalan érzelmek, a gyermek születése előtti és körüli időszak pszichés történései.
- Vizsgálati eljárások: teljesítménytesztek (intelligenciateszt, fejlettségi szűrővizsgálatok), köztük non verbális tesztek is, projektív tesztek, megfigyelés (játéktevékenység, szociális kapcsolódás, szeparáció stb.).
- Az óvodapedagógus által kiállított pedagógiai vélemény.

4. Az óvoda speciális szolgáltatásai

Szakkörszerű szolgáltatásaink:

- ✓ Terápiás mesefoglalkozásokat szervezünk heti egy alkalommal Márti nénival.
- ✓ Néptáncoktatás heti egy alkalommal András bácsival.
- ✓ Hittan Judit nénival
- ✓ Erdei óvodai tevékenységet, túranapot évszakonként szervezünk.
- ✓ Családi programok, közös kirándulások, műhelymunkák

5. A komplex ellenőrzés

A rendeletben meghatározottak alapján a komplex ellenőrzésbe bevont intézményeket az Oktatási Hivatal a következő szempontok alapján választja ki.

Az intézmény, vagy az igazgató az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés szakértő értékelése alapján legalább három területen hatvan százalék alatti eredményt ért el, vagy egy területen harminc százalék alatti eredményt ért el.

Az intézmény az országos pedagógiai-szakmai ellenőrzés kapcsán készített fejlesztési vagy intézkedési tervet nem töltötte fel a hivatal által működtetett informatikai támogató rendszerbe.

A komplex ellenőrzésre akkor kerülhet sor, ha az intézmény vagy az igazgató tanfelügyeleti ellenőrzése során az értékeléskor az értékelési szempontok szerint történt szakértői értékelésben nem megfelelő eredményeket ért el, vagy az intézmény az országos kompetenciamérés eredményei alapján az országos átlagértéknél kimutathatóan gyengébb eredményt ért el, vagy az intézmény lemorzsolódási mutatói meghaladták az országos átlagértéket.

Amennyiben tehát a pedagógus, az igazgató vagy az intézmény tanfelügyeleti ellenőrzésének befejezését követően elmaradt egyes pedagógusok vagy az igazgató fejlesztési tervének elkészítése és feltöltése, vagy az intézményi tanfelügyeletet követően nem történt meg az intézkedési terv elkészítése, jóváhagyása és az informatikai felületre való feltöltése, *a hiányosság elégséges alapot szolgáltat a komplex ellenőrzés megindítására.*

VIII. BOLDOG ÓVODA PROGRAM - élménypedagógia

Célunk: a pozitív pszichológia kutatásainak eredményeire építve és annak módszereit alkalmazva az óvodás gyerekek csoportosan és egyénileg ismerjék meg a boldogság fő összetevőit. Mindeközben olyan gyakorlatok elvégzésére ösztönözzük őket, amelyek – a boldogság kutatók tapasztalatai alapján – hozzájárulnak a gyerekek boldogságszintjének növekedéséhez.

A boldogságórák célja nem az, hogy problémamentes életmodellt állítson a fiatalok elé, hanem hogy vezérfonalat adjon az óvodásoknak, hogy könnyebben nézzenek szembe a kihívásokkal, képesek legyenek megbirkózni a problémákkal, valamint hogy lehetőséget adjon a testi-lelki egészség megtartásához szükséges tényezők tanulmányozására és tudatosítására.

Az eredmény: optimista, magabiztos és kitartó óvodások, akik megoldandó feladatként kezelik a mindennapi kihívásokat, észreveszik az élet szépségeit, az örömteli pillanatokot, és boldog, határozott, pozitív énképpel rendelkező iskolássá, majd felnőtté válnak.

Feladataink:

- A cím elnyerésével és szándéknyilatkozattal vállaltuk, hogy az intézmény pedagógiai programjában szerepel a Boldogságóra projekt.
- A munkatervben a tízhónapos program tematikájának megfelelő ütemezése, a felelősök és határidők meghatározása.
- A 2020/2021 - es nevelési évtől minden hónapban egy csoportnak tartunk boldogságórát a cím elnyerésével járó oktatási csomag használatával.
- A nevelési év végén készítünk egy összefoglaló beszámolót az elvégzett havi feladatokról, és azt töltjük fel a bejegyzéseikhez az utolsó feladatot követően.
- A programban való részvételünket honlapunkon is kommunikáljuk a cím elnyerése után.
- Az intézményünkben egy pedagógus vállalja, hogy elvégzi a Boldogságóra akkreditált képzést, és regisztrál a www.boldogsagora.hu weboldalon.
- Részvétel az ELTE Pozitív Pszichológiai Kutatócsoportja által vezetett, boldogságórák hatékonyságát mérő kutatásokban a 2020/21-es tanév során.
- Egy nevelőtestületi értekezlet megtartása, mely során bemutatásra kerül a Boldogságóra program.
- Egy szülői értekezlet megtartása minden olyan csoportban, ahol elindulnak a boldogságórák.

Célunk a program bevezetésével:

- Hatékonyabb együttműködés a családokkal
- Szorongásoldás, feszültségoldás a gyermekeknél
- Megküzdési stratégiák, érzelmi intelligencia fejlesztése

Mit várunk a programtól?

- A gyermekek testi, lelki egészségének megtartását, megóvását
- Önbizalom, önbecsülés növekedését
- Társas kapcsolatok javulását, kiszélesedését
- Napi konfliktusok békés megoldását
- Nonverbális, verbális kommunikáció javulását

- Önkifejezés, kreativitás fejlődését
- Társak és önmaguk iránti elfogadás, tolerancia erősödése

BOLDOG ÓVODA – projekt

A program a tanév minden hónapjában olyan témát jár körül, mely segíti és támogatja a gyerekeket a hétköznapi problémákkal való megküzdésben, és a folyamatos önismereti fejlesztéssel és boldogságérzetet fokozó technikák bemutatásával személyes, lelki egészségüket is tápláló kompetenciáikat fejleszti.

A teljes Boldogságóra program 10 egymásra épülő témából áll, amelyek fokról fokra ismertetik meg a boldogság különböző összetevőit, feltételeit.

Az egyes témakörök sorrendben:

Hónap	Tematika	Felelős
Szeptember	A HÁLA GYAKORLÁSA	A nevelőtestület tagjai
Október	AZ OPTIMIZMUS GYAKORLÁSA	
November	TÁRSAS KAPCSOLATOK ÁPOLÁSA	
December	BOLDOGÍTÓ JÓCSELEKEDETEK	
Január	CÉLOK KITŰZÉSE ELÉRÉSE	
Február	MEGKÜZDÉSI STRATÉGIÁK	
Március	APRRÓ ÖMÖK ÉLVEZETE	
Április	A MEGBOCSÁTÁS GYAKORLÁSA	
Május	TESTMOZGÁS	
Június	FENNTARTHATÓ BOLDOGSÁG	

LEGITIMÁCIÓS ZÁRADÉK**1. Készítette**

Dátum

igazgató

nevelőtestület**2. Jóváhagyta**

Dátum

fenntartó**3. Érvényességi nyilatkozat****2024. január 1-től visszavonásig.****4. Felülvizsgálat, értékelés időpontja: 5 évente****5. Módosítás előírásai**

- Törvényi változás esetén
- Feladatváltozás esetén
- A nevelőtestület 2/3-os többségi kezdeményezése alapján, a nevelőtestület dönt a módosítás elfogadásáról.
- Írásbeli előterjesztés nevelőtestületnek, igazgatónak.

6. Nyilvánosságra hozatala:

A fenntartó és a partnereink számára megtekinthető nyitvatartási időben a vezetői irodában, és az intézmény honlapjára feltöltésre került.